

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

W górach potrzebne są nogi i głowa

| s. 6

Coraz więcej ruchu z wiekiem

| s. 7

Połowa planu wykonana

| s. 12

Studia nad Wisłą czekają

WYDARZENIE: Dla maturzystów rozpoczął się gorący okres. W środę w Kancelarii Kongresu Polaków w RC w Czeskim Cieszynie odbyły się rozmowy kwalifikacyjne z kandydatami na studia w Polsce. Tego samego dnia minął termin składania wszystkich dokumentów potrzebnych do tego, by móc studiować nad Wisłą.

W rozmowach kwalifikacyjnych wzięło udział 29 kandydatów na przyszłych studentów. Były one okazją do sprawdzenia wymaganych dokumentów i wyjaśnienia ewentualnych wątpliwości.

– Można powiedzieć, że była to formalność, ale czekają nas jeszcze egzaminy i wtedy zobaczymy, co dalej – mówił Adam Kluz z Jabłonkowa, który zamierza studiować pedagogikę na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. – Wybrałem ten uniwersytet, bo jest blisko i jest najlepszy. Poza tym mam kilku znajomych, którzy studiowali w Krakowie i mówili o tym mieście w samych superlatywach – śmiał się.

Psychologię na Uniwersytecie Jagiellońskim zamierza studiować również Joanna Ostruszková z Kocobędza. – Właśnie czekam na rozmowę kwalifikacyjną i mam nadzieję, że nie będzie to nic wielkiego. Z przecieków wiem, że komisja pyta, dlaczego wybieramy dany kierunek i dlaczego chcemy studiować w Polsce – tłumaczyła dziewczyna, dodając, że Kraków wybrała nieprzypadkowo. – Oczywiście fakt, że to renomowana uczelnia, miał znaczenie, ale przede wszystkim liczyło się to, że już w piątej klasie zakochałem się w tym mieście i to uczucie nie opuściło mnie do dziś. A na psychologię zdecydowałam się dlatego, bo zawsze interesowały mnie sprawy związane z ludzką psychiką – tłumaczyła.

Aneta Roszka z Kancelarii Kongresu Polaków w RC przyznała, że Uniwersytet Jagielloński to bezsprzecznie najpopularniejsza polska wyższa uczelnia wśród młodzieży z Zaolzia. – Dużo osób wybiera się na psychologię, ale w tym roku popularne jest także dziennikarstwo. Za to tylko jeden młody człowiek chce zostać prawnikiem – powiedziała.

Roszka dodała, że w przedstawionej członkom komisji dokumentacji zdarzały się drobne uchybienia i niedociągnięcia, ale nie było poważnych błędów. – W efekcie spośród 29 osób podczas rozmowy kwalifikacyjnej odpadła tylko jedna, bo nie spełniała wymogów – wyjaśniła.

Andrzej Bizoń, dyrektor Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszynie, który również zasiadał w komisji prowadzącej rozmowy kwalifika-

Fot. WITOLD KOŹDOŃ

Środowe rozmowy przebiegły sprawnie i bez problemów.

cyjne, także przekonywał, że w środę nie było praktycznie żadnych problemów. – Muszę powiedzieć, że dokumenty zostały tym razem naprawdę bardzo starannie przygotowane, a niedociągnięcia, które się zdarzały, były minimalne. Teraz, po sporządzeniu stosownej listy, wysłamy je do Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, który jeszcze raz sprawdzi wszystkie dokumenty, a następnie przekaże je do Biura Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej w Warszawie – stwierdził Bizoń.

Kiedy to się stanie, 24 i 25 kwietnia, w Czeskim Cieszynie zjawi się specjalna komisja, która przeprowadzi testy kwalifikacyjne. Uczniowie, którzy uzyskają wymaganą liczbę punktów, otrzymają rządowe stypendium oraz zgodę na podjęcie studiów w Polsce.

– W poprzednich latach nad Olzą regularnie przystępowało do tego egzaminu ponad 30 młodych ludzi, a to dlatego, że osoby z polskimi korzeniami mogą składać dokumenty także w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie, który odpowiada za prawidłowy przebieg rekrutacji. Nie wszystkim jednak udawało się zdobyć ministerialne stypendium, a jak będzie w tym roku, przekonamy się pod koniec kwietnia – mówi Bizoń.

WITOLD KOŹDOŃ
Wczoraj maturzyści pisali test z języka polskiego, str. 4

REKLAMA

WIELKANOC NA ZAMKU

12. – 13. 4. 2014
w godz. 10.00-18.00

Zamek Śląskoostrawski
www.slezskoostravskyhrad.cz

GL-106

BOHEMIACOAL
s.r.o.

Korzystne zakupy w naszych oddziałach:

CZEŠKI CIESZYŃ,
Rybářská 411
(STAVEBNINY U PŘEHRADY)
• Koks, węgiel czarny i brunatny, brykiety RFN
• Materiały budowlane, żwir, piasek, cement, zaprawy murarskie i in.
• Brykiety drzewne i torfowe
• Korzystny wynajem magazynów, warsztatów i biur
• Ziarna i mieszanki paszowe
• Narzędzia
• Skup żelaza i metali kolorowych
Tel. 733 125 276, 558 711 598
Po-Pt 6.30-16.00, So 6.30-11.00

TRZYNIEC, Frýdecká
(AREÁL TRITREG)
• Koks, węgiel czarny i brunatny, brykiety RFN
• Żwir, piasek, cement, wapniak
• Brykiety drzewne i torfowe
Tel. 558 339 081, 731 118 505
p. Maroszová
Po-Pt 7.00-15.00, So 8.00-11.30
Sprzedaj również w sobotę OFERUJEMY KORZYSTNE CENY!

GL-179

REKLAMA

TRISIA, a.s., Trzinec, www.trisia.cz

felix slováček
boris krajný

Miasto Trzinec

Trzyniecka wiosna muzyczna
9 kwietnia 2014
o godz. 18.00

GL-080

oknaniedoba

okna i drzwi - PCV, aluminium, drewno

- kompleksowa realizacja wymiany okien • dociepleń elewacji •
- oferujemy bramy garażowe • ogrody zimowe • parapety •
- żaluzje • moskitiery • rolety • plisy i inne dodatki

GWARANCJA JAKOŚCI

nám. Svobody 528, Třinec
KD Trisia, a.s., vchod od ul. kpt. Nálepky
tel.: +420 558 989 309, +420 775 720 874
email: okna@niedoba.cz • www.niedoba.cz

GL-162

Chłopcy i dziewczęta, zamiast się nudzić bądźcie z nami aktywni!

obóz „szkoła magii z końmi”

obóz tenisowo-sportowy

obóz golfowo-sportowy

obóz angielsko-sportowy

możliwość wykorzystania BENE-FITów

www.vitalityslezsko.cz

tel.: 731 444 853
e-mail: michaela.samcova@vitalityslezsko.cz

GL-027

CZYTAJ NAS CODZIENNIE!

www.glosludu.cz

Serwis o Polakach na Zaolziu

POGODA

sobota

niedziela
poniedziałek

dzień: 7 do 16 °C
noc: 6 do 1 °C
wiatr: 2-4 m/s

dzień: 7 do 13 °C
noc: 6 do 4 °C
wiatr: 1-3 m/s

KRÓTKO

NAGRODA ZA WWW

BYSTRZYCA (kor) – Strona internetowa wioski ponownie spodobała się jurorom konkursu „Złoty herb”, w którym oceniane są internetowe prezentacje gmin z całej Republiki Czeskiej. W wojewódzkich eliminacjach konkursu, podobnie jak przed rokiem, stronę Bystrzycy uhonorowano drugą nagrodą.

* * *

PRZYŁAPALI PIRATA

CZESKI CIESZYN (kor) – Podczas kontroli prędkości strażnicy miejscy zatrzymali w środę przy ul. Słowackiej na osiedlu w Sibicy samochód, który przejeżdżał koło miejscowej szkoły z prędkością... 113 km na godz. Ponieważ sprawy, z powodu powagi wykroczenia, nie można było z kierowcą załatwić na miejscu, strażnicy przekazali ją Urzędowi Miejskiemu. Jak się dowiedzieliśmy, piratowi drogowemu grozi grzywna w wysokości od 5 do 10 tys. koron, zakaz prowadzenia samochodu od sześciu miesięcy do jednego roku, a na pewno otrzyma także pięć punktów karnych.

* * *

RODZINNA TRAGEDIA

NAWSIE (dc) – Do tragedii doszło w środę po południu w Jasieniu. 52-letni mężczyzna postrzelił w kłótni 59-letnią kobietę, która – według sąsiadów – była jego teściową. Później skierował broń w swoją stronę. Oboje w bardzo ciężkim stanie zostali przewiezieni do Szpitala Akademickiego w Ostrawie. Świadkami wydarzenia było troje małych dzieci, które uciekły schronić się do sąsiadów.

* * *

HUTA SPRZEDANA

OSTRAWA (dc) – Rosyjska spółka Evraz sprzedała swoją ostrawską stalownię Evraz Vítkovice Steel za 1,8 mld koron. Nowym właścicielem jest grupa inwestorów, która na razie chce zachować anonimowość. Huta od kilku lat miała ujemne wyniki finansowe i borykała się z problemami. Kilkakrotnie przerywała produkcję. Związki zawodowe uważają zmianę właściciela za dobrą wiadomość.

* * *

W ŚWIĘTO DO RATUSZA

HAWIERZÓW (sch) – W związku ze zbliżającymi się wyborami do Parlamentu Europejskiego hawierzowski magistrat będzie czynny w godz. 8.00-16.00 również w niedzielę 13 kwietnia oraz w Święto Wyzwolenia 8 maja. Daty te nie zostały wybrane przypadkowo – 13 bm. mija bowiem ostateczny termin, kiedy obokrajowcy ze stałym pobytem w RC mogą wpisywać się do spisu wyborców, a z kolei 8 maja jest ostatnim dniem, kiedy można składać wnioski o wydanie legitymacji wyborczej oraz pierwszym dniem, kiedy można je odbierać. W tych dniach można w ratuszu załatwić też dowód osobisty lub paszport. Wszystko jednak po uprzednim umówieniu się pod nr tel. 596 803 384.

* * *

NOWA KOMPOSTOWNIA

BYSTRZYCA (kor) – Włodarze wioski otworzyli nową kompostownię gminną. Mieszkańcy wsi będą z niej mogli korzystać w piątki i soboty w godz. 10.00-18.00. Kompostownia ma służyć również jako miejsce zbioru elektrośmieci. Będzie tam można przywieźć i zostawić, na przykład, stare telewizory, lodówki, pralki lub sprzęt komputerowy.

Country czytanie

Dzieci i rodzice dostali zaproszenie na pierwsze w tym roku spotkanie autorskie w ramach projektu „Ja czytam tobie, a ty mnie”. W czwartek w kawiarni Avion w Czeskim Cieszynie spotkał się z nimi Tomasz Szwed, autor książek dla dzieci o klinice małych zwierząt w Leśnej Górze.

– Chcemy, żebyście razem, wspólnie z rodzicami czytali, żebyście poznawali pisarzy. Dlatego zaprosiliśmy tutaj nie tylko was, ale też waszych rodziców – przywitała najmłodszych czytelników Helena Legowicz, prezes Stowarzyszenia Przyjaciół Polskiej Książki, które przygotowało kolejną edycję tej inicjatywy.

Czwartkowe spotkanie miało jednak nie tylko literacki wymiar. Tomasz Szwed, choć na Zaolzie przyjechał przede wszystkim jako pisarz

Fot. ELŻBIETA PRZYCZKO

Gościem spotkania autorskiego był Tomasz Szwed – nie tylko pisarz dla dzieci, ale także znany muzyk country.

dla dzieci, jest także kompozytorem i piosenkarzem – to znany w Polsce

muzyk country. Przywiózł ze sobą także... gitarę i harmonijkę.

Dzieci przywitały pisarza oklaskami i głośnym „dzień dobry”, natomiast Tomasz Szwed zaprezentował im pozdrowienie, jakim witają się mieszkańcy Leśnej Górze: „Chwała zielonym lasom!” – mówi w książce doktor borsuk. „I czystej wodzie chwała!” – odpowiada pani Łasiczka.

SPPK na następne miesiące szykuje już spotkania z kolejnymi pisarzami dla dzieci. – Rozmawiałam już z Agencją Autorską Autograf i umówiłam się, że kiedy któryś z pisarzy będzie miał spotkanie w rejonie Śląska, to przy okazji będzie mógł przyjechać na popołudnie także do nas – powiedziała nam po spotkaniu z Tomaszem Szwedem prezes SPPK. – Jesteśmy już umówieni z Grzegorzem Kasdepke, rozmawiamy też z innymi autorami – dodała. (ep)

Nowy sprzęt dla ratowników

Pogotowie Ratunkowe województwa morawsko-śląskiego otrzymało nowoczesne urządzenia do pośredniego masażu serca, które będą pomagać załogom wyjeżdżającym w teren w ratowaniu życia pacjentów. Na konferencji prasowej w Ostrawie zaprezentował je dyrektor pogotowia, Roman Gręgoř.

Siedem nowych urządzeń do ma-

sażu serca trafiło już do ambulansów w całym regionie, głównie do tych, które wyjeżdżają do pacjentów w tak zwanym systemie rendez-vous. Nowy sprzęt umożliwi reanimację pacjenta bez udziału rąk ratownika, co pozwoli skoncentrować się załodze karetki na innych czynnościach związanych z ratowaniem życia.

– Jego główną zaletą jest to, że w

przeciwnieństwie do ratownika aparat się nie męczy. Często reanimacja musi trwać ponad pół godziny. Ratownik jest tylko człowiekiem i po kilkunastu minutach opada z sił. W czasie, kiedy aparat dokonuje kompresji klatki piersiowej, ratownik czy lekarz może podejmować inne decyzje medyczne, na przykład, jakie leki zastosować czy gdzie przewieźć

pacjenta – podkreślił dyrektor wojewódzkich ratowników, Roman Gręgoř.

Dodał, że jedno urządzenie do pośredniego masażu serca kosztuje 350 tys. koron. W sumie za cały nowy sprzęt trzeba było wyłożyć 2,5 mln koron. Dwie trzecie z tej kwoty pokryły władze regionu z budżetu województwa. (kor)

Kary dla samorządowców

Sąd Rejonowy we Frydku-Mistku ogłosił wyrok w sprawie zmanipulowanego przetargu w Gnojniku. Wójt Miroslav Molin, jego zastępca Zdeněk Škuta, członek zarządu Jaroslav Heczeko oraz jego były członek Jaromír Kafonek zostali uznani winnymi przekrętów w przetargu na remont wodociągu publicznego w 2012 roku. Sąd skazał samorządowców na karę więzienia w wymiarze 25 miesięcy w zawieszeniu oraz (z wyjątkiem Kafonka) na karę grzywny w wysokości 25 tys. koron. Sędzia Vítězslav Božoň

uzasadniając wyrok powiedział, że nie uważa oskarżonych za przestępców, lecz za ludzi, którzy nie zapanowali nad sytuacją. Władze gminy popełniły kilka fatalnych błędów. Otwierając koperty z ofertami, nie wykluczono z przetargu Vratislava Voznicy, którego oferta miała wady formalne. Samorządowcy pozwolili mu naprawić błędy. Voznica wygrał następnie przetarg. Kolejny błąd popełnił wójt Molin, podpisując z przedsiębiorcą umowę wcześniej, nim zatwierdziła ją Rada Gminy. Podobnych „wpa-

dek” było więcej. Voznica, oskarżony o zorganizowanie zmanipulowanego przetargu, został skazany na 12 miesięcy pozbawienia wolności w zawieszeniu oraz karę grzywny w wysokości 25 tys. koron. Wyrok nie jest jeszcze prawomocny, zarówno prokurator, jak i oskarżeni mogą się odwołać.

Czy Molin i inni skazani nadal będą stali na czele Gnojnika? O tym prawdopodobnie zdecyduje Rada Gminy, której sesja została zwołana na najbliższą środę. Wójt jest przekonany, że opozycja będzie żądała głów

włodarzy i jest gotowy odejść ze stanowiska, jeśli zostanie odwołany. – W czasie weekendu zastanowię się nad wyrokiem i nad moim udziałem w całej tej sprawie. Nie twierdzę, że jestem bez winy, lecz nikt nie wzbogacił się przez ten przetarg, naszym błędem było to, że go „odbęgniliśmy”. Jeśli mam odpowiedzieć na pytanie, czy sam z własnej woli odejdę, to raczej nie mam zamiaru składać broni, lecz nie podjąłem jeszcze ostatecznej decyzji – przyznał w rozmowie z „Głosem Ludu” wójt. (dc)

Nagonka na gołębie

Skończyły się dobre czasy dla dzikich gołębi w centrum Bogumina. Miasto przy współpracy z deratyzatorami rozpoczęło akcję ich wyłapywania. Jej efektem ma być zdrowsze miasto, bez zanieczyszczonych elewacji, dachów i parapetów okiennych. W tej chwili na pięciu budynkach na centralnym Rynku T.G. Masaryka zostało zainstalowanych trzynaście specjalnych klatek-pułapek z ziarnem i wodą. Do klatki gołąb wejdzie łatwo, aby wydostać się na zewnątrz, nie ma szans. Jak jednak podkreśla deratyzator Lukáš Svěrák, plany mogą pokrzyżo-

wać deszczowa pogoda oraz ludzie dokarmiający ptaki. Gołębie nie mają bowiem zwyczaju latać w deszczu lub mgle, a syte nie związną na podstawioną w klatce karmę. Złapane ptaki zostają później uspięone gazem.

Podobną walkę z plagą gołębi bogumiński ratusz stoczył już dawniej w Starym Boguminie, kiedy po nabyciu jednego z budynków starał się pozbyć problematycznych ptaków. Wtedy właśnie takim samym sposobem udało się złapać ich pięćdziesiąt.

Fot. BEATA SCHONWALD

(sch) Gołębie łapane są do specjalnych klatek.

Skromniejsze koleje

Nieco skromniejsze będą wkrótce pociągi Intercity i Express City kursujące na trasie Ostrawa – Praga. Czeskie Koleje zdecydowały się na wyraźną zmianę składu pociągów jeżdżących na tym odcinku. Do tej pory z powodu konkurencji na tę trasę wysyłały swoje najlepsze pociągi. Teraz część wagonów zostanie przesunięta na inne krajowe trasy pospieszne, a niektóre pociągi po-

jadą jedynie z czterema wagonami, choć do tej pory wszystkie ekspresowe połączenia z Ostrawy do stolicy miały co najmniej sześć wagonów. Na trasie Praga – Ostrawa – Żylna ubędzie na przykład wagonów dla niepełnosprawnych, które przydadzą się na innych, zaniedbywanych przez Czeskie Koleje trasach, gdzie indziej służyć będzie też niedawno zmodernizowany, „wielofunkcyjny” wagon,

również dostępny dla osób niepełnosprawnych, posiadający na przykład klimatyzację czy wtyczki do doładowywania urządzeń elektronicznych.

– Na tej trasie podróżni na wózkach inwalidzkich korzystają przede wszystkim z Pendolino, natomiast z Ostrawy do Czeskiego Cieszyna, Karwiny, Hawierzowa, Trzyńca i innych miast regionu mogą podróżować bezbarierowymi, niskopodł-

gowymi pociągami CityElefant – argumentuje rzecznik Kolei Czeskich, Petr Štáhlavský. – Dojdzie wprawdzie do skrócenia składu pociągów, ale zakres usług pozostaje taki sam, a nawet oferujemy dodatkowo internet – dodaje. Możliwość podłączenia do internetu będzie w jednym wagonie pociągu. Znikną za to tradycyjne wagony restauracyjne, zamiast nich pojawiają się „bistrowagony”. (ep)

Dlaczego obchodzimy Święta Wielkanocne?

Dlaczego obchodzimy wiosną Święta Wielkanocne? Jaka jest geneza tych najważniejszych świąt dla całego świata chrześcijańskiego i co o nich wie przeciętny mieszkaniec Republiki Czeskiej? O tym wszystkim opowiadał w czwartek w auli Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie, podczas kwietniowego spotkania Międzygeneracyjnego Uniwersytetu Regionalnego PZKO ks. bp Jan Wacławek, zwierzchnik Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W.

Bp Wacławek jest nie tylko duchownym ewangelickim, przez kilka lat prowadził wykłady w dziedzinie dogmatyki na Wydziale Katechetyki Uniwersytetu Ostrawskiego. Nic więc dziwnego, że jego wykład przyciągnął do gimnazjalnej auli wielu łaknących wiedzy słuchaczy. – Nie będę jednak mówił jako etnograf, nie zajmuję się ludowymi tradycjami i obrzędami związanymi z Wielkanocą. Obchodzi mnie ten temat jako teologa – podkreślił bp Wacławek.

Wykład rozpoczął od przypomnienia ankiety, którą na temat Świąt Wielkanocnych przeprowadzili wśród mieszkańców Hawierzowa młodzi ewangelicy. – Okazało się, że z trzydziestki respondentów tylko dwie osoby wiedziały, dlaczego te święta co roku obchodzimy. Niektórzy kojarzyli je z chrześcijaństwem lub zwyczajami żydowskimi, mówili, na przykład, o obchodach... narodzin Chrystusa. Większość jednak w ogóle nie wiedziała, o co chodzi, przebąkiwała coś o wiosnie – ubolewał prelegent. – Na Zaolziu jest jednak inaczej, taki Trzyniec, Jabłonek czy Czeski Cieszyn uważane są za najbardziej religijne miasta w całej Republice Czeskiej. Warto się jednak zastanowić, skąd się bierze ta cała ignorancja – kontynuował bp Wacławek.

Jego zdaniem, wywodzi się ona z filozofii postmodernistycznej, dla której absolutna

Ks. bp Jan Wacławek podczas kwietniowego spotkania MUR-u nie tylko opowiadał o genezie obchodów Świąt Wielkanocnych, ale zagrał też na cytrze. Mikrofon przytrzymał jego przyjaciel, pastor Jan Cieślak, proboszcz parafii SKEAW w Karwinie-Frysztaście.

Prawda nie istnieje, a każdy spór o nią kończy się stwierdzeniem, że „każdy ma swoją

prawdę”. – Ludziom w całej RC brakuje fundamentów, na których mogliby stanąć, kiedy

przychodzą kryzysy życiowe. Dochodzi do strasznej sekularyzacji połączonej z odrzuceniem tradycyjnych wartości chrześcijańskich – podkreślił zwierzchnik SKEAW.

To właśnie tradycjom i żydowsko-chrześcijańskim korzeniom Wielkanocy poświęcił bp Wacławek najwięcej uwagi, przypominając ważne fragmenty Starego i Nowego Testamentu. Poruszył też, posługując się dziełami wybitnych teologów zachodnich, temat racjonalnego uzasadnienia tradycji wielkanocnych (zmartwychwstanie Chrystusa, początki Kościoła) lub prób określenia Chrystusa w dogmatologii chrześcijańskiej.

Bp Wacławek jest także poetą i gra doskonale na cytrze. Także z tej strony dał się więc w czwartek poznać słuchaczom MUR-u, grając na cytrze m.in. „Płyniesz Olzo” Jana Kubisza i dwie pieśni wielkopostne oraz czytając dwa swoje wiersze.

Jak poinformowała słuchaczy MUR-u jego dyrektor, Danuta Chwajol, ta instytucja edukacyjna obchodzi akurat w kwietniu swoje ośmiolecie (otworzył je 4 kwietnia 2006 roku wykład Tadeusza Kani). Dodała, że następne spotkanie Uniwersytetu odbędzie się nie w pierwszy, lecz dopiero trzeci czwartek maja, 15. 5. Jego gościem będzie dr Tomasz Utikal, który będzie opowiadał o swojej lekarskiej misji humanitarnej w Afryce. **(kor)**

Zbieramy pamiątki z okresu I wojny światowej

W tym roku mija 100 lat od wybuchu I wojny światowej, która zmieniła oblicze świata, Europy, a w konsekwencji i naszego regionu. Do dziś na cmentarzach stoją pomniki z nazwiskami poległych, a w wielu rodzinach przechowywane są wojenne pamiątki po przodkach (zdjęcia, korespondencja, wspomnienia itp.)

Pragnąc ocalić od zapomnienia pamięć o naszych mieszkańcach uczestniczących w tamtych tragicznych wydarzeniach Ośrodek

Dokumentacyjny Kongresu Polaków w Republice Czeskiej zwraca się z uprzejmą prośbą o pomoc w gromadzeniu wojennej dokumentacji ze zbiorów prywatnych. Osoby chętne do ich udostępnienia mogą zgłaszać się w Ośrodku przy ul. Komeńskiego 4 w Czeskim Cieszynie, od wtorku do piątku w godzinach 8.00-15.00. Przyniesione materiały będą na miejscu kopiowane i zwracane właścicielom. Osoby chętne do ich pozostawienia w

zbiorach Ośrodka mogą tak uczynić. Wcześniej można skontaktować się telefonicznie pod numerem +420 602 265 474.

Podobną akcję prowadzi Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie przy ul. Regera 6 dla polskiej części regionu. Za okazaną pomoc bardzo uprzejmie dziękujemy.

**Marian Steffek,
Ośrodek Dokumentacyjny
Kongresu Polaków
w Republice Czeskiej**

Sukces kardiologów

Lekarze z Polsko-Amerykańskich Klinik Serca w Ustroniu, we współpracy z firmą Balton, z sukcesem dokonali oficjalnego wszczepienia pierwszego polskiego hybrydowego stentu szyjnego „MER” u pacjenta z zaawansowaną chorobą serca i naczyń.

Zabieg odbył się podczas konferencji naukowej organizowanej przez Stowarzyszenie Zawodowe Kardiologów Interwencyjnych i PAKS w Ustroniu. Przeprowadził go zespół

specjalistów z Polsko-Amerykańskich Klinik Serca pod kierownictwem prof. Pawła Buszmana. – Pierwsze polskie stenty szyjne „MER” zostały wykonane ze specjalnego materiału, który ma właściwości „zapamiętujące” swój pierwotny kształt. Ich implantacji dokonano w technologii hybrydowej, tj. zamknięto- i otwartokomórkowej, co powoduje, że stent skutecznie stabilizuje blaszkę miażdżycową w miejscu jego wszczepienia – tłumaczy prof. Paweł Buszman. **(wik)**

Oskar Pawlas jakiego znacie i nie znacie

Od środy w Bibliotece Regionalnej w Karwinie można oglądać obrazy Oskara Pawlasa. Na wernisżu wystawy obok rodziny spotkali się przyjaciele artysty, a także miłośnicy jego nieprzeciętnego talentu. Gościem honorowym była Anna Olszewska, konsul generalna RP w Ostrawie.

Karwińska wystawa została zorganizowana z inicjatywy Biblioteki Regionalnej oraz Polskiego Stowarzyszenia Artystów Plastyków w Republice Czeskiej. Zebrano na niej ponad 30 obrazów. – W większości są to oleje, ale jest też kilka prac malowanych temperą na desce. Prezentujemy typowe dla Oskara Pawlasa pejzaże, choć są także akty jego autorstwa. Chciałem bowiem pokazać różne artystyczne oblicza Oskara Pawlasa – mówił „Głosowi Ludu” Marek Chmiel, mąż wnuczki artysty i zarazem kustosz wystawy.

Witając zebranych Halina Molin, dyrektor Biblioteki Regionalnej w Karwinie, przypomniała, że w lipcu Oskar Pawlas obchodziłby 90. urodziny, niestety w kwietniu minie druga rocznica jego śmierci. – Myślę jednak, że Oskar Pawlas spogląda dziś z artystycznego nieba i cieszy się, że jego prace wzbudzają tak duży podziw – mówiła Molin, dziękując

Gościem honorowym wernisżu była konsul generalna RP w Ostrawie Anna Olszewska (w środku)

jednocześnie Lidii Pawlas, żonie artysty, iż ta zgodziła się na wypożyczenie obrazów na czas ekspozycji.

Żonie artysty dziękował również Paweł Wałach, prezes Polskiego Stowarzyszenia Artystów Plastyków w Republice Czeskiej. Wzruszona bohaterka wieczoru przypomniała, że ekspozycja to dzieło życia jej męża.

– Mawiał bowiem: malować będę, dopóki żyć będę. I rzeczywiście pracował bardzo dużo – mówiła Lidia Pawlas.

Sylwetkę artysty wspominała również Iwona Purzycka, dyrektor Muzeum Okręgowego w Bielsku-Białej. Zdradziła, że znali się i przyjaźnili od 20 lat. – Poznaliśmy się,

gdy przygotowaliśmy wystawę polskich artystów na Zaolziu. Zaczynałam wówczas pracę w muzeum i byłam trochę przestraszona, bo przedstawiono mi starszego pana, z którym miałam współpracować. Dzisiaj mogę jednak powiedzieć, że przed 20 laty poznałam młodzieńca. Oskar Pawlas miał bowiem tyle

energii, werwy i chęci do działania, że mógłby nimi obdzielić kilku 20-latków – mówiła.

Purzycka dodała, że bielskie muzeum szykuje właśnie monografię wielkiego polskiego akwarelisty Juliana Fałata. – Tytuł monografii brzmi: „Życiorys pędzlem zapisany”, ale myślę że ten sam tytuł można nadać pracy na temat Oskara Pawlasa, który realizował się przecież w twórczości. Oskar miał również wielkie szczęście że zarówno żona, jak i cała rodzina mocno go w tym wspierała. Dzięki temu miał oparcie w najbliższych – przekonywała.

– A ja mogę jedynie wyrazić radość, że w 2007 r. zdążyłam go spotkać – stwierdziła z kolei konsul RP Anna Olszewska. Dodała, że dla artysty nie ma nic piękniejszego, jak pamięć o nim i przeżywanie jego twórczości. – Twórczość Oskara Pawlasa zdominowały zaś dwa czynniki. Jego wielki talent oraz miejsce, w którym się urodził. Oba te elementy spłotyły się w jego sztuce. Swoją talent Pawlas oddał jednak tej ziemi. A dlatego, że ta ziemia jest wielokulturowa, że jest także polska, był honorowany także nad Wisłą. W uznaniu zasług odznaczył go m.in. prezydent RP – przypomniała Olszewska. **(wik)**

Badacz – pedagog – społecznik

Jednym z najbardziej rzucających się w oczy zjawisk kultury Zaolzia jest, a przede wszystkim była, chęć wspólnego przeżywania śpiewu, który kształcił, uwarścił, nade wszystko zaś cementował społeczność polską, żeby się nie rozpadła. Śpiewano wszędzie – w szkołach, organizacjach świeckich i kościelnych, na wycieczkach, festynach, a zorganizowanych śpiewaków tuż przed II wojną było prawie 6 tysięcy (obecnie około 800). Zaolzie było fenomenem śpiewu, nie waham się powiedzieć, w skali europejskiej. Rzecz jasna, że wielka w tym zasługa także dyrygentów bardziej i mniej widocznych, ale jednakowo ważnych, gdyż dzięki wszystkim nie została zerwana nić zaolziańskiego śpiewania. To samo można powiedzieć o nauczycielach, czego nie trzeba specjalnie uzasadniać. Dlaczego o tym piszę? Otóż dlatego, by jednego z tego licznego kręgu dyrygentów i jednocześnie pedagogów przypomnieć dla jego zasług, osiągnięć i dla jego jubileuszu życiowego.

Zagłębiak rodem z Karwiny, gdzie wyrastał w wielodzietnej rodzinie górniczej, która zawsze starała się dać dzieciom to, co dla życia najważniejsze – wiedzę. Dlatego po szkole wydziałowej skierował swe kroki do orłowskiego Gimnazjum Pedagogicznego, by po maturze udać się do uniwersyteckiego Ołomuńca i rozwijać tam swoje zainteresowania śpiewem, dyrygowaniem i instrumentalistyką pod okiem m. in. profesorów R. Smetany i R. Vaška, którzy wycisnęli na jego osobowości wyraźne piętno, widoczne do dziś.

Kończy studia i wybiera pracę

Fot. ARC
Alojzy Suchanek

wśród swoich. Nic nie szkodzi, że trzeba jeździć do Mostów na Szańce, na Kamienite, gdzie była nasza najwyższa szkoła. Gorolskie dzieci uważnie słuchały rektora z drugiego końca cieszyńskiego świata, podobnie jak te z Karwiny czy Stonawy, bo i tam zaprowadziła go nauczycielska droga. Rektorem cie-

szyńskiej Filii Uniwersytetu Śląskiego był wtedy także karwiniak, profesor Józef Chlebowczyk. Namawiał naszego bohatera: „Lojzku, zajmij się dydaktyką uniwersytecką, pracą naukową, karierą akademicką”.

Dał się skusić, nie przerywając jednak zajęć na Zaolziu. Pisze doktorat o systemie kształcenia nauczycieli w

zakresie emisji głosu, obroniony w r. 1976 w Katowicach, czternaście lat później robi we wrocławskiej Akademii Muzycznej przewod artystyczny II stopnia z dyrygentury chóralnej, co jest równoznaczne z habilitacją. Od czasu obrony doktoratu prowadzi zajęcia w Instytucie Wychowania Muzycznego cieszyńskiej Filii UŚ, pełniąc w nim najróżniejsze funkcje od kierownika zakładu po wicedyrektora, promuje setki magistrów, pisze tyleż recenzji ich prac, również doktorskich i habilitacyjnych, rozprawy, artykuły, dotyczące generalnie kształcenia głosu, m. in. jego emisji, higieny, metodyki kształcenia, o roli dyrygenta itd. Z tego zakresu wygłasza referaty na wielu konferencjach krajowych i zagranicznych, publikuje recenzje, podręczniki, z których uczą się i nasze dzieci. Władze uniwersyteckie doceniają to, przyznając mu liczne nagrody indywidualne. W roku 1996 zostaje mianowany profesorem w Uniwersytecie Śląskim, parę lat później, od r. 1999, postanawia wzbogacać swoimi doświadczeniami słuchaczy katowickiego wydziału Wyższej Szkoły Pedagogicznej TWP z siedzibą w Warszawie.

Jak się rzekło, interesuje go łączenie teorii z praktyką, toteż już pod koniec lat 60. prowadzi chór szkolny w Stonawie, potem czeskie gimnazjalne w Karwinie i Czeskim Cieszynie. Poznała Jego kunszt dyrygencki stonawska „Siła”, cieszyńska „Harmonia”, szczególnie zaś Chór Nauczycieli Polskich, z którym związał się w latach 1981-2011, także z jabłonkowskim „Gorolem” (2010-2011) oraz „Godulanem”,

schodzącym się w Ropicy (2011). Nie odmawiał nigdy pomocy wielu innym naszym zespołom śpiewaczym, przekazując im swoje przebogate doświadczenia. Ceniony za takt i kompetencje, powoływano Go na członka wielu rad, kolegów i komisji konkursowych, w których zawsze liczono się z Jego głosem. Znacznie wcześniej, bo już w r. 1969, staje się członkiem i solistą jednego z najstarszych i najlepszych europejskich zespołów chóralnych – Chóru Nauczycieli Morawskich – z którym koncertował prawie w 20 krajach, przyczynił się też wnie do realizacji jego wydawnictw fonograficznych. Mieszkając od lat po drugiej stronie Olzy, wraca jednak do zaolziańskich korzeni, uczestnicząc bardzo aktywnie w tutejszym życiu śpiewaczym, w jego strukturach, szczególnie w byłym Zrzeszeniu Śpiewaczo-Muzycznym oraz w PTA „Ars Musica”, którego jest prezesem od 2002 roku. Nic dziwnego, że przyznano mu szereg nagród i odznaczeń zarówno naszych, jak i polskich, w tym i Ministerstwa Kultury i Sztuki czy Polskiego Związku Chórów i Orkiestr w Warszawie. Do tego wszystkiego trzeba dodać rzecz bardzo ważną, tę mianowicie, że jest bardzo dobrym, ofiarnym i spolegliwym człowiekiem. O kim to mowa?

O Alojzym Suchanku, urodzonym 6 kwietnia 1934 r.

Życzymy mu jeszcze długich lat wypełnionych zdrowiem i wszelką aktywnością, zwłaszcza muzyczną, dzięki której wpisał się wyraźnie w dzieje naszej kultury i pedagogiki muzycznej. DANIEL KADEUBIEC

Pisali maturę z polskiego

Uczniowie klas czwartych Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszynie zdawali wczoraj pisemny egzamin maturalny z języka ojczystego. Maturę z polskiego pisali również polscy maturzyści w Akademii Handlowej. W obu szkołach były do wyboru cztery tematy. W „Gimply” można było wybrać z takich propozycji: „Dobrze jest urodzić się w kraju, gdzie w ciągu stuleci współżyły ze sobą różne języki. Rozważ powyższą myśl i ustosunkuj się do opinii Czesława Miłosza”; „Znalazłem! Odkryłem! Uzasadnij, które dzieło sztuki – książka, film, rzeźba – było dla Ciebie prawdziwym odkry-

ciem?”; „Świat medialny, prezentując różnorodność informacji, ma ogromny wpływ na życie. Czy sądzisz, że nasze życie można budować tylko na takich wartościach?” oraz „Zapraszamy na Śląsk Cieszyński! W dowolnej formie wypowiedzi przedstaw walory turystyczne naszej małej ojczyzny”.

– Do pisemnego egzaminu z języka polskiego przystąpiło 78 uczniów trzech klas czwartych – powiedział redaktor dyrektor Gimnazjum, Andrzej Bizoń. Uczniowie mieli piętnaście minut na wybranie tematu i dwie godziny na jego opracowanie.

Dwunastka maturzystów w Akademii Handlowej otrzymała na-

stępujące tematy: „Mój dom. Moje królestwo. Moja pasja”; „Wcale się nie nudzę i nie jestem sam! Mam przecież setki przyjaciół. Spotykam się z nimi na co dzień na Facebooku i Twitterze”; „Kto nie marzy, ten nie żyje – Łukasz Kadziewicz” oraz „Zaolziaków portret własny... Czyli, jacy właściwie jesteśmy my, żyjący na skrzyżowaniu dwu światów, narodów, dwu państw?”.

Na początku maja będą się w obu szkołach odbywały państwowe egzaminy pisemne z języka czeskiego, obcego i matematyki. Ustne matury zaplanowane są na drugą połowę maja. (dc)

moim zdaniem

MIĘDZY NAMI, »BESKIDZIOKAMI«

JACEK SIKORA, sikoraj@glosludu.cz

Zawstydziła mnie wczoraj prezes „Beskidu Śląskiego” Halina Twardzik. Spotkaliśmy się na podwórzu rozciągającym się między głównymi budynkami średniej szkoły, której ona jest wicedyrektorem, a lewym skrzydłem tego szkolnego dziś (a dawniej sądowego) kompleksu, mieszczącym naszą redakcję i siedzibę Kongresu Polaków. Poszło jednak nie o to, że pałę i że nie powinienem, bo niezdrowo i w ogóle. Bo przecież mogliśmy się spotkać właśnie dzięki temu, że wyszedłem na podwórce na papierosa. Ale o powodzie zawstydzenia za chwilę.

Prezes „Beskidu” ubolewała, że jej szkoła utrudni nam na kilka tygodni życie. To znaczy nam i Kongresowi. W skrzydle, z którego dwóch piętér korzystamy, są też korytarze szkoły, w związku z czym ma powstać od strony podwórza winda. Wkrótce pojawią się budowlańcy z młotami pneumatycznymi, ciężkim sprzętem. Hałasu, a i kurzu będzie co niemiara. Po prostu makabra!

– Będzie trzeba jakoś to przetrzymać. Widzę jednak, że też postanowiliście powalczyć z palaczami. Bo gdzie ja się podzięję z papierosem na czas budowy? – zażartowałem. No i wtedy się zawstydziłem. Bo Halina odpowiedziała: – Jesteś „Beskidziok”, to zrobisz te dwadzieścia kroków dalej i możesz zapalić na

ławeczce przy płocie – stwierdziła tonem nie znoszącym sprzeciwu. – Ale ja nie jestem członkiem „Beskidu” – musiałem przyznać ze wstydem.

– Ty nie jesteś „Beskidziokiem”? – zdziwiła się wyraźnie. – Przecież widuję cię na na każdym zebraniu członkowskim, na zakończeniach sezonu, na rajdach Maciejowych. Kiedy byliśmy na Girowej, świętując przy okazji jubileusz schroniska, to już na nas czekałeś na ławeczce pod drzewami. Nawet na pogrzebie Emila niedawno byłeś – mówiła, dalej zdziwiona. I nagle znalazła rozwiązanie: – No to jesteś sympatykiem. A to już prawie że „beskidziok”. Weźmiesz papierosa i posuniesz się te kilka metrów. I masz się zjawić na najbliższej wycieczce, turysto – uśmiechnęła się pani prezes, bo tym razem to wicedyrektorskie obowiązki wzywały.

Postanowiłem wziąć się w garść. Palić będę na ławeczce. Przy najbliższej okazji zaś postaram się skorzystać z zaproszenia i wybiorę się z „Beskidem Śląskim” na wycieczkę. Bez legitymacji, bez książeczki turystycznej, za to wśród dobrych przyjaciół. Papierosy na czas wyprawy ukryję na dno plecaka. A was wszystkich też serdecznie zapraszam w góry. Wiosna wzywa! Beskidy wzywają!

ANKIETA

Spytaliśmy troje maturzystów z Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszynie, jaki temat wybrali na maturze z języka polskiego, jak go potraktowali oraz na jakie studia się wybierają.

Aneta Baselides

Wybrałam temat „Znalazłem! Odkryłem!”. Pisałam o impresjonizmie, ponieważ ten kierunek w sztuce bardzo mnie interesuje i bardzo mi się podoba. Z treści jestem zadowolona, ale nie do końca jestem pewna poprawności i gramatyki. Chciałabym studiować medycynę albo farmację.

Bartłomiej Brzóska

Zdecydowałem się na temat o świecie medialnym. Potraktowałem to jako rozważanie, przedstawiłem aspekty pozytywne i negatywne, dochodząc do

Zdjęcia: DANUTA CHLUP

Amalia Donocik

Wybrałam temat – „Zapraszamy na Śląsk Cieszyński”. Zaczęłam od Cieszyna, pisałam o zabytkach i turystyce, potem przenieśliśmy się do Karwiny – opisałam starą Karwinę i Darków. Potem wróciłam w góry, pisząc o Jabłonkowie, o różnych trasach turystycznych. Uważam, że znam stosunkowo dobrze ten region. Jestem zadowolona z tego, co napisałam. Chcę studiować weterynarię. (dc)

Praca to początek nowego życia

Václav Cienciala ma za sobą szczęśliwy tydzień. Kilka dni temu otrzymał umowę o pracę. To duży powód do radości i satysfakcji dla każdego, kto przez dłuższy czas był bezrobotny. Dla niego tym większy, bo musiał odbić się od samego dna.

– Pochodzę z Trzyńca. Wyuczyłem się zawodu hutnika, przez 23 lata pracowałem w hucie. Z powodu alkoholu i automatów straciłem pracę, rodzinę, dach nad głową. Od marca zeszłego roku byłem w terapii w „Oazie” w Nieborach. W czerwcu miałem okazję pracować przy naprawie samochodów. Najpierw w ramach terapii, teraz zostałem zatrudniony. Ta praca bardzo mi się podoba. Wierzę, że moje życie teraz już dobrze się poukłada – uśmiecha się sympatyczny czterdziestolatek. Stoimy przed warsztatem mieszczącym się na tyłach siedziby Diakonii Śląskiej w Czeskim Cieszynie. Ekipa składająca się z klientów nieborowskiej wspólnoty terapeutycznej właśnie rozpoczyna pracę. Nie byle jaką. Mężczyźni pod nadzorem Andrzeja Krainy remontują zabytkowe samochody.

SAMOCOHODY DLA PRAWDZIWYCH MĘŻCZYŹN

Ten projekt zrodził się przed kilku laty w głowie Stanisława Mrózka, kierownika ośrodka Diakonii Śląskiej w Trzyńcu-Kanadzie. Mówiąc ściślej – „podpatrzył” go w telewizji. Stacja Discovery emitowała program o podobnej inicjatywie, do której zostali zaangażowani ludzie z marginesu społecznego. – To mi się bardzo spodobało. Powiedziałem o tym mojemu ówczesnemu szefowi Piotrowi Wisęce i kupiliśmy pierwszego cadillaca – wspomina pan Stanisław, miłośnik i znawca amerykańskich samochodów. – Zaangażowaliśmy klientów noclegowni i schroniska dla bezdomnych „Bethel” w Trzyńcu i wyremontowaliśmy wóz w ramach terapii przez pracę. Teraz pracują tu mężczyźni ze wspólnoty „Oaza”. Przez warsztat przewinęło się już dwanaście osób.

Panowie pracują obecnie nad trzema samochodami – cadillac z 1957 roku czeka już na wykończenie, inny, z 1979 roku, rozebrany jest na części. Trzeci wóz to tatra 613. Jeden z wozów kupiła Diakonia, kolejne dwa są remontowane na zamówienie kolekcjonerów. Dochód zostanie przeznaczony na potrzeby organizacji. Stanisław Mrózek dostrzegł wiele korzyści płynących z faktu, że ludzie wychodzący z nałogu mają okazję wykonywać właśnie taką pracę. – Podczas renowacji starych wozów łatwo natknąć się na jakiś problem – tu nie udaje się czegoś rozkręcić, tam zbyt mocno trzyma śruba. Ale uczymy ich, że nigdy nie wolno mó-

wić „Tego się nie da”, zawsze trzeba szukać sposobu, jak uporać się z problemem. I to jest bardzo ważne. Bo ci ludzie to nie są żadni „rozbójnicy”, oni się tylko poddali w życiu, zrezygnowali. Ta praca uczy ich, że nie wolno się poddawać. W dodatku renowacja zabytkowych samochodów to prestiżowa praca, atrakcyjna dla każdego mężczyzny. My zawsze staraliśmy się zaproponować klientom naszych ośrodków jakąś pracę, ale zwykle była to taka robota, której nikt inny nie chciał wykonywać. To jest zupełnie coś innego – przekonuje Mrózek.

– Ze mną nie mają łatwego życia – śmieje się Andrzej Kraina, który obecnie kieruje warsztatem. Podobnie jak jego kolega, jest fanem zabytkowych amerykańskich aut. Dlatego ten projekt przypadł mu do gustu. Poważnie dodaje, że dzięki systematycznej, codziennej pracy klienci „Oazy” na nowo uczą się właściwego trybu dnia. – Przyzwyczajają się do tego, że rano nie sięga się po butelkę, lecz idzie do pracy, przyswajają sobie nowe umiejętności. To w większości zręczni faceci – spawacz, mechanik, ślusarz. Kiedyś mieli pracę, ale ją stracili.

TU SIĘ WYCHODZI Z NAŁOGU

Václav Cienciala w poniedziałek zakończył roczną terapię w „Oazie”. Na pożegnanie posadził w ogrodzie czeresnię. Wraz z umową o pracę dostał od Diakonii mieszkanie startowe w Czeskim Cieszynie, gdzie może pozostać przez półtora roku. Część jego kolegów ze wspólnoty pracuje w warsztacie renowacji samochodów w ramach zajęć terapeutycznych. Kilku innych pomaga w tartaku, byli też tacy, którzy jako wolontariusze odwiedzali starszków w domu seniora w Ligocie Kameralnej. Inni wykonują różne obowiązki wprost na „ranczo” – jak nazywane jest nieborowskie gospodarstwo. Jeden gotuje, inny sprząta, pierze i prasuje, kolejni opiekują się zwierzętami. „Oaza” prowadzi hodowlę owiec, kóz, królików i kur. Jest też warsztat, gdzie mężczyźni naprawiają różne rzeczy i wykonują drobne prace rzemieślnicze. Jednego z nich spotykam przy pracy. Marek Petro wykonuje metalowe uchwyty do karniszów, by w domu można było powiesić firanki. Przed nim jeszcze długa droga do wyjścia z nałogu – w „Oazie” jest dopiero od dwóch miesięcy. – Wy-

Zdjęcia: DANUTA CHLUP

Andrzej Kraina (pierwszy z prawej) i Stanisław Mrózek (obok) zaangażowali klientów „Oazy” do remontu zabytkowych samochodów. Václav Cienciala (pierwszy z lewej) otrzymał już umowę o pracę.

chowałem się w domu dziecka we Frydku-Mistku. Kiedy stamtąd wyszedłem, nie byłem w ogóle przygotowany do życia. Wyuczyłem się zawodu murarza, lecz podjąłem pracę jako śmieciarz. W tym środowisku dużo się piło, więc też zacząłem pić, by nie odstawać od reszty. Zaczęłem się staczać na dno. Straciłem przyjaciółkę i córkę. Pewnego razu na ranej zmianie nadmuchałem po nocnej balandze w alkomat i wylali mnie z pracy. Teraz nie mam nawet gdzie mieszkać – zwierza się, obracając w rękę kawałki metalu. Wierzę, że wyjdzie na prostą. Bierze udział w kursie rekwalifikacyjnym, najchętniej poszedłby pracować do Huty Trzyńckiej. – Na budowę nie, choć jestem murarzem, tam się pije, huta byłaby chyba najlepsza – zastanawia się.

BAGIETKI, SKLEPIKI, POLIGRAFIA

Dyrektorka Diakonii Śląskiej, Zuzana Filipková, przekonuje, że organizacja od samego początku swej działalności starała się stwarzać warunki do aktywizacji klientów poprzez pracę. Najpierw niepełnosprawnych, później również bezdomnych i inne osoby wykluczone społecznie. Zwłaszcza w ostatnim roku mnożą się projekty, które łączą pierwiastki terapii przez pracę i przedsiębiorczości społecznej. Prócz wspomnianego warsztatu naprawy samochodów, który ma wkrótce poszerzyć swe

usługi, są to również warsztaty przy schroniskach dla bezdomnych, gdzie klienci pracują z drewnem, oraz dwie nowości: usługi poligraficzne i wypiek bagietek. Kobiety zakwaterowane w schronisku dla kobiet i matek z dziećmi w Piotrowicach będą wkrótce przygotowywały bagietki na zamówienie fabryki Hyundai w Noszowicach. W Karwinie rusza właśnie zakład poligraficzny. Diakonia wynajęła lokale wraz z wyposażeniem i oferuje projekty graficzne, druk i realizację najróżniejszych publikacji, wizytówek, ulotek, kalendarzy czy innych materiałów. W pierwszej fazie będą tam pracowali w ramach terapii klienci Diakonii, później będą również zatrudniane osoby z grup mających trudności na rynku pracy.

Specyficznym segmentem przedsiębiorczości społecznej, realizowanym przez Diakonię, są sklepiki dobroczynne. W tej chwili działają trzy – „Bazarek pod wieżą” koło kościoła ewangelickiego w Trzyńcu, „Almara” przy ul. Ostrawskiej w Czeskim Cieszynie oraz trzeci w ośrodku „Jordan” w Trzyńcu-Kanadzie. Oferują odzież i inne używane rzeczy, które ludzie oddają za darmo. Diakonia sprzedaje je – nie tylko po to, by zarobić parę koron, lecz głównie z myślą o uboższych mieszkańcach, którzy dzięki temu za symboliczną cenę mogą kupić nie tylko ubrania czy pościel. W „Bazarku pod wieżą” można na przykład nabyć różnego rodzaju szklanki, filiżanki, przedmioty dekoracyjne, książki, zabawki, drobny sprzęt do gospodarstwa domowego. – Częstymi klientami są osoby, które wychodzą z naszych schronisk dla bezdomnych i zaczynają gospodarować

na swoim. Tutaj mogą tanio zaopatrzyć się w różne rzeczy przydatne w gospodarstwie domowym. Druga grupa to ludzie, którzy kupując coś u nas, chcą wesprzeć naszą działalność. Wreszcie przychodzą poszukiwacze dizajnowych okazów, jakich nie znajdą w normalnych sklepach – mówi Dorota Sikorová, odpowiedzialna za rozwój przedsiębiorczości społecznej. W planie jest otwarcie kolejnego sklepiku koło dworca autobusowego w Czeskim Cieszynie, który będzie się specjalizował w artykułach dla dzieci i niemowląt.

– W naszym regionie mamy dużo ośrodków świadczących usługi socjalne dla bezdomnych i innych osób wykluczonych społecznie. Są schroniska, noclegownie, poradnie. Ale nie chcemy, by klienci tylko korzystali z naszej pomocy, chcemy, by wrócili do normalnego życia. Wcześniej żyli na ulicy, nie mieli pracy. My uczymy im na nowo przyswoić sobie normalny tryb życia, pomagamy im znaleźć zakwaterowanie, wyjść z długów. Wśród ludzi bezdomnych jest dużo osób zdolnych, które straciły w życiu wszystko przez problem w rodzinie, utratę pracy, nałóg. To może przytrafić się każdemu z nas – podsumowuje Piotr Wisęka, kierownik placówek Diakonii Śląskiej w regionie trzyńckim. Podkreśla, że ludzie bezdomni mogą nie tylko zmienić swoje życie, lecz nawet pomóc innym. – Jeździmy z naszymi klientami pomagać podczas powodzi. Byliśmy aż w Terezynie. Tamtejsi ludzie chwalili naszą ekipę, pytali, skąd mamy tak pracowitych ludzi. Kiedy mówiłem, że to są bezdomni, nie chcieli w to uwierzyć – śmieje się. DANUTA CHLUP

Dorota Sikorová pokazuje, jakie cuda można kupić w sklepiku dobroczynnym w Trzyńcu.

REKLAMA

Producent mebli od 1983r.

MS
MEBLE
MAŁYJUREK

Puńców, k/Cieszyna
150 m² ekspozycji

tel: 00 420 558 080 038
www.ms-meble.pl

W górach potrzebne są głowa i nogi

W ekstremalnych warunkach potrafi wybiec dziewięć razy na dobę na Łysą Górę i z powrotem, za to nie potrafi ekstremalnie długo wylegiwać się na plaży. Chociaż najwyższy zdobyty przez nią szczyt liczy 6310 m n.p.m., przyznaje, że w pierwszym dniu wspinaczki zwykle odczuwa lęk wysokości. – Kiedy ktoś mówi, że już dalej nie potrafi iść, to wcale nie znaczy, że jego nogi dalej już iść nie mogą, ale że nie może głowa – uważa Barbara Sembol, turystka ekstremalna ze Śmitowic, a na co dzień bizneswoman.

Kiedy pytam o początki kariery artystycznej aktorów czy śpiewaków, mówią, że pierwsze kroki na scenie stawiali w przedszkolu. Z panią Barbarą jest inaczej. Przyznaje co prawda, że ojciec „popychał” ją w kierunku sportu, ale nie były to żadne systematyczne działania, nie było też cotygodniowych rodzinnych wypadów w góry. Swoją pasję turystycznie ekstremalną odkryła sama. – Pojawiła się ona w momencie, kiedy dzieci podrosły i stwierdziłam, że nie ma już koło nich tyle pracy co wcześniej. Zaczęłam od zwykłego biegu wokół domu. Na godzinę, dwie, wyskakiwałam do lasu, żeby pobiegać. Moim dawnym marzeniem było pokonać maraton. To udało mi się po raz pierwszy około czterdziestki. Kolejnym impulsem była ulotka, którą w 2007 roku przyniosła mi córka z jakiejś wystawy ze słowami: „Mamo, to coś dla ciebie, możesz pojechać w Himalaje” – wspomina. Zanim tam pojechała, postanowiła „trochę” pochodzić po górach. W Himalaje nie wyjeżdża się prosto z biurka. A konto wyjazdu zaliczyła więc tygodniowe przejście przez Beskidy – sama z plecakiem, nocując w napotkanych po drodze schroniskach. Pojechała też w Niskie Tatry. W ulotce zapraszającej na wyjazd w Himalaje stało bowiem: „Uciążliwość trasy średnia. Kto da radę przejść Niskie Tatry, nie ma się czego obawiać”. Wzięła więc plecak i pojechała na Słowację. A potem jeszcze z córką

Barbara Sembol pod Mount Everestem.

uczestniczka wyścigów ekstremalnych, w których zwykle bierze udział razem z byłym mężem Zbyszkiem.

Z nim poszła też po raz pierwszy na Łysą Górę. Oczywiście ekstremalnie, startując w zimowym wyścigu „Adidas 24 godziny na Łysej Górze”, którego celem jest wielokrotne pokonanie szczytu w ciągu 24 godzin. Pani Basi udało się wtedy wyjść i zejść aż dziewięć razy, co zapewniło jej miejsce na podium. Zdobyła trzecie miejsce w klasyfikacji generalnej kobiet – notabene tuż za o pokolenie młodszymi

w tygodniu. Teraz wybieram także inne trasy, bo niestety należę do ludzi, którzy nie wytrzymują długo robić to samo – przyznaje B. Sembol.

Aby zdobyć najwyższy szczyt Beskidów kilkakrotnie w ciągu jednej doby, trzeba przygotować się nie tylko pod względem fizycznym, ale i psychicznym. Zdaniem pani Barbary, to właśnie głowa decyduje o tym, czy człowiek radzi sobie ze zmęczeniem, bólem, a nawet zimnem. – Wyścig na Łysą Górę jest pod tym względem specyficzny, że dzieje się w zimie – w zależności od aktualnych warunków pogodowych w wietrze, mrozie, śniegu lub na lodzie. Plussem jest dobre zaplecze, dzięki czemu po każdej rundzie można się przebrać i coś przekąsić. Minusem – że biega się w kółko tą samą trasą. Na to wszystko trzeba się przygotować. Bo jedna sprawa to iść, bieć przez 24 godziny w kawałku, a druga sprawa robić to przy minus 30 st. C – tłumaczy, przekonując, że jedną dobę bez snu da się wytrzymać. – To taki normalny limit. Niektóre ekstremalne zawody trwają jednak nawet 7 dni i osoby biorące w nich udział wcale wtedy nie śpią – dodaje a propos ekstremalnych wyczynów.

JEJ NAJWYŻSZE GÓRY

W Himalajach Barbara Sembol była dwa razy i jeszcze chciałaby tam wrócić. Po raz pierwszy zaliczyła dwutygodniowy trekking koło najwyższej góry świata, Mount Everestu, poruszając się na wysokości od 2500 m n.p.m. do 5500 m n.p.m. – Trasa prowadziła pod Everestem, przed oczami przez cały czas rozciągały się wspaniałe widoki, a na dodatek odczuwałam tam niesamowity spokój – dużo większy niż w naszych górach. Nie dlatego, że nie było tam ludzi, bo byli, ale tak działała na mnie monumentalność tych gór. Ów spokój udzielał mi się po powrocie do domu jeszcze przez pół roku. Czulałam się do tego stopnia wyciszona, że nic nie było w stanie mnie zdenerwować – przekonuje. Według pani Basi, podsunęta przez córkę ulotka nie kłamała. Trekking w Himalajach okazał się przyjemnym i mało ekstremalnym doświadczeniem. – Spaliśmy pod dachem, mogliśmy korzystać z pomocy

szerpów, dzięki czemu nie musieliśmy taskać wszystkich swoich rzeczy, a trasa była na tyle dobrze ustawiona, że aklimatyzowaliśmy się stopniowo, bez zagrożenia, że nabawimy się choroby górskiej – podsumowuje.

Najwyższe góry mojej rozmówczyni to Himalaje. Najwyższy zdobyty przez nią szczyt leży jednak na odwrotnej półkuli – w Ekwadorze na wysokości 6310 m n.p.m. – Kocham góry Ameryki Południowej. Człowiek rozpoczyna wspinaczkę w pięknej, zielonej dżungli, a kończy w śniegu. W Wenezueli, kiedy wchodziliśmy na Piko Humbolta, w przeciągu dwóch dni przeszliśmy wszystkie strefy przyrodnicze od dżungli przez kosodrzewinę aż po rozległe pola śnieżne – wspomina swoją wyprawę sprzed kilku lat. W góry Ameryki Południowej chciałaby jeszcze wrócić – marzy jej się Patagonia oraz najwyższy szczyt Andów – Aconcagua. Jej zdaniem jednak wszystkie góry są piękne, niepowtarzalne i każde trochę inne. W Alpach i Dolomitach podziwia wspaniałe skały, w Karkonoszach torfowiska z wyjątkowym klimatem, a z kolei o Beskidach mówi, że nawet tu każdy „kopiec” jest trochę inny. – Człowiek rzadko to sobie uświadamia, ale inna jest Łysa Góra, inny Smrk i Tanecznicza, a już zupełnie inny jest Jaworowy lub Ostry – przekonuje.

STRACH MA WIELKIE OCZY

O górach wiadomo, że są zarówno piękne, jak i niebezpieczne. Pani Barbara, chociaż mówi, że po górach trzeba chodzić z głową, już też nieraz najadła się strachu. – Kiedy chodzę sama, to staram się przynajmniej przewidzieć pogodę. Natomiast w wysokich górach nigdy nie byłam sama. Choć różne zdarzały się wypadki. Kiedy byłam z córką i jej przyjacielem w Pirenejach, to trochę się pogubiliśmy. Było lato, a wokół pełno śniegu. Nie miałam doświadczenia z polami śniegowymi, więc postanowiłam, że będzie bezpiecznie, jak je obejdziemy. Tym samym mocno nadżyliśmy drogi. Dzień chylił się ku końcowi, a my nadal tkwieliśmy wśród skał. Kiedy doszliśmy nad krawędź skalną, skąd trzeba

było zejść 40 metrów pionowo w dół, córka, dla łatwiejszego utrzymania równowagi, zrzuciła plecak w dół. Kiedy usłyszałam ten okropny łomot, myślałam, że to ona poleciała... Ale najadłam się też strachu w Niskich Tatrach. Był początek lipca, a na grzbiecieniu szalała taka wichura i śnieżycy, że myślałam, że nie dojdę do schroniska – opowiada.

Pytam też o lęk wysokości. Czy każdy go odczuwa? – Myślę, że tak. Zawsze mówię, że wszystko jest w głowie. Kiedy człowiek nie może, to dlatego, że głowa nie może, a nie nogi. Z lękiem wysokości jest tak samo. Po prostu trzeba nad nim zapanować, a nie dać się sparaliżować. Lęk wysokości zmusza mnie, żeby lepiej skupić się na drodze, żeby zrobić wszystko, żeby nie runąć w dół. Raz na trasie spotkałam jednak pewną sparaliżowaną strachem kobietę. Utknęła w połowie drogi pomiędzy jednym zejściem po łańcuchach, a kolejnym wyjściem. Nie docierały do niej żadne rozsądne argumenty. Nie wiem, czy w końcu jej towarzyszą podróżnicy udało się ją przekonać do dalszej drogi – zastanawia się moja rozmówczyni.

Na podium wyścigu ekstremalnego na Łysą Górę.

NOWE EKSTREMALNE WYZWANIA

W tym roku Barbara i Zbyszek Sembolowie szykują się na dwie kolejne ekstremalne eskapady. Pierwszą będą czerwcowe ekstremalne zawody w Dolomitach, gdzie mają do pokonania 126 km w ciągu 31 godzin, drugą będzie 168-kilometrowy bieg wokół Mont Blancu, który należy zaliczyć w 46 godzin. – Zastanawiam się, czy damy radę. W dwójkę, nawet w zawodach indywidualnych, zawsze jest lepiej niż w pojedynkę. Co dwie głowy, to nie jedna. A poza tym każdy w innym momencie przeżywamy na trasie swój kryzys. Wówczas bardzo ważne jest wsparcie i motywacja ze strony partnera – wyjaśnia pani Basia. Jeśli zaś pomimo wszystko będzie im się wydawać, że nie starczy im sił, to przypomną sobie wypowiedź Emila Zátopka. Biegacz na dociekliwe pytania reportera o to, co robi, kiedy jest już zupełnie wycieńczony, z uporem bowiem odpowiadał: – Po prostu przyspiesz!

BEATA SCHÖNWALD

W Wenezueli.

na Korsykę, co z kolei spowodowała książka o najpiękniejszych trekkingowych górach świata. – Spaliśmy pod namiotem, ale starałyśmy się wybierać takie miejsca, gdzie nie będziemy się bać. Tak spędziłyśmy dwa tygodnie. Po zejściu z gór cały dzień przeleżałam na plaży. Polecam – mówi pani Barbara.

PRZEZ 24 GODZINY NA DOBĘ

Po raz pierwszy Barbara Sembol wystartowała w ekstremalnych maratonach górskich w 2010 roku. Jej uwagę przykuła reklama „Beskidzkiej Siódemki” – ekstremalnego przemarszu przez siedem beskidzkich tysięcy kilometrów z łącznym przewyższeniem przeszło 5400 metrów. – Wtedy stwierdziłam, że skoro można w ciągu jednej doby zaliczyć 95 km w Beskidach, to równie dobrze można zrobić 100 km w Karkonoszach, jakąś setkę w Jesionikach i tyle samo w Jawornikach na Słowacji. No i wpadłam w to aż po uszy – śmieje się

zawodniczkami. W swojej kategorii często staje na podium – brązowe medale przywozła już też m.in. z Karkonoszy czy Jaworników. – Te sukcesy cieszą, ale nie są moim celem. Traktuję to jako swoje hobby. Ciągłe mówię sobie, że będę biegać tak długo, jak długo będzie mnie to zadowalać. Nie chcę znaleźć się w sytuacji, że rano będę się martwić tym, że dzisiaj nie mam trzech godzin czasu na trening. Bo te zawody niestety nie są możliwe bez treningu – wyjaśnia biegaczka górską. Jak się do nich przygotowuje? W góry chodzi jakieś trzy razy w tygodniu, zwykle zaraz z samego rana, jeszcze przed wyjściem do pracy albo przed niedzielnym obiadem. – Mieszkam w Śmitowicach, Beskidy mam więc pod nosem i mogę wyskoczyć w góry na godzinę lub dwie. Zaraz na początku spotkałam grupę ludzi, którzy chodzą na Jaworowy cztery razy w tygodniu i wyruszałam z nimi. To nauczyło mnie, że w góry można chodzić nie tylko raz na miesiąc czy w weekend, ale nawet po kilka razy

DOKTOR REHABILITACJI HALINA DORDA W ROZMOWIE Z »GŁOSEM LUDU«

Ruszajmy się w każdym wieku

Mieszkańcy Jabłonkowa i okolicznych miejscowości dobrze znają doktor Halinę Dordę. Wiele lat pracowała w miejscowym sanatorium rehabilitacyjnym, jest również znaną pasjonatką jogi, której ćwiczenia prowadzi w okolicy. Od niedawna swój gabinet rehabilitacji i fizjoterapii ma w jabłonkowskiej przychodni. Tam spotykam się z panią doktor, kiedy wychodzi ostatni tego dnia pacjent. Rozmawiamy o tym, komu potrzebny jest ruch (każdemu), w jakich schorzeniach ruch pomaga (we wszystkich) i w jakim wieku należy być aktywnym fizycznie (w każdym!). Pani doktor przekonuje, że ćwiczyć i być aktywnym można, a nawet trzeba, w każdym wieku.

Co więcej – im jesteśmy starsi, tym więcej powinniśmy się ruszać.

Co dzieje się z naszym ciałem, kiedy się ruszamy?

Jeśli ktoś nie zna dobrze fizjologii, trudno dokładnie wytłumaczyć, co ruch zmienia w naszym ciele. W każdym razie, kiedy się ruszamy, w naszym ciele dużo się dzieje. Ruch zmienia pracę naszych mięśni, ukrwienie mięśni, a co za tym idzie – także ukrwienie narządów i pracę organów wewnętrznych. Właściwie dla ogólnego zdrowia i zachowania młodości potrzebne są przede wszystkim zdrowe narządy wewnętrzne. Mięśnie nie są tak ważne, jak właśnie stan naszych narządów. Mówi się, że młodość narządów wewnętrznych jest naszą biologiczną młodością – to prawda. Ruch nie zawsze służy zdrowiu. Potrzebny jest nam do tego, żebyśmy mogli się przemieszczać z jednego miejsca w drugie, pracować. Jeśli jednak weźmiemy ruch jako całość, zawsze jest on dobry dla zdrowia, ale musi być odpowiednio dawkowany – musi być go tyle, ile ciało potrafi znieść. Aktywność fizyczna to z całą pewnością droga do zachowania młodości i zdrowia.

Ruch wskazany jest jednak nie tylko profilaktycznie. Może też wspomagać jakieś konkretne, istniejące już choroby.

Tak, ruch jako ćwiczenie rehabilitacyjne może pomagać w każdej chorobie. Czy to chorobach narządów wewnętrznych czy chorobach narządów ruchu: stawów, mięśni, kości. Oczywiście lepiej leczyć jest ruchem niż tabletkami, ale czasem rzecz jasna aktywność fizyczna, rehabilitacja są tylko lekiem wspomagających inną formę leczenia.

Przy których chorobach rehabilitacja ruchowa może być szczególnie pomocna?

Najczęściej są to schorzenia kręgosłupa, bo kręgosłup to organ, który najbardziej potrzebuje ruchu. Podobnie jest ze wszystkimi stawami: muszą być w ruchu, żeby były zdrowe. W Holandii przeprowadzono kiedyś taki ciekawy eksperyment ze studentami. Zdrowi studenci leżeli w łózkach przez dwa tygodnie, nie ruszali się, nie mieli żadnej aktywności fizycznej. Po tych dwóch tygodniach musieli przez następne dwa tygodnie intensywnie ćwiczyć, by powrócić do swojej wcześniejszej kondycji. Wszelkie schorzenia kręgosłupa, stawów i mięśni leczy się ruchem, chociaż oczywiście każde z tych schorzeń trochę inaczej. Również we wszystkich problemach z psychiką potrzebny jest pewien sposób ruchu czy ćwiczeń. Wszystkie choroby serca i naczyń krwionośnych potrzebują leczenia ruchem, zalecane są na przykład przechadzki lub specjalnie ustawiiony program ćwiczeń. Naturalnie pacjent, który chce bardziej intensywnie ćwiczyć, musi być

Doktor Halina Dorda

pod opieką lekarza. Na przykład w chorobach serca można spróbować jeździć na specjalnym rowerku stacjonarnym – na podstawie wykonania tego ćwiczenia wylicza się, ile i jak intensywnie człowiek może ćwiczyć. Dla tych chorych trzeba przygotować specjalny program ćwiczeń. Jednak, tak jak mówiłam, wszystko musi być odpowiednio dozowane, rozsądnie i z umiarem. Byłam kiedyś na stażu w Polsce w szpitalu płuconym w Rep-tach. Leczone tam ruchem. Przybywali tam pacjenci po zawale, między nimi także pewien lekarz. Pacjenci jeździli na specjalnych rowerkach, każdy miał wyliczone, ile czasu, w jakim tempie może wykonywać to ćwiczenie. Ten lekarz oprócz zaleconych ćwiczeń dołożył sobie jeszcze dodatkową aktywność. Po południu biegał po ścieżkach w ogrodzie szpitalnym, pod lasem. Na tej ścieżce znaleziono go martwego. Przesadził z ćwiczeniami.

Ruch, regularne ćwiczenia wpływają dobrze również na naszą psychikę? Dlaczego będąc aktywni czujemy się lepiej, mamy więcej energii i chęci do życia?

Człowiek uprawiając jakąś regularną aktywność fizyczną lepiej się czuje, jest bardziej zrelaksowany, wypoczęty, ale też ma lepszą kondycję energetyczną, przybiera mu energii. Ludziom wydaje się raczej, że jest odwrotnie – że poprzez ruch tracą energię. Tak się jednak dzieje tylko wtedy, gdy ciężko pracują fizycznie. Kiedy człowiek pracuje, dochodzi nawet do straty energii, ale o ile nie ćwiczy jakoś wyjątkowo intensywnie, to energia wzrasta, jest jej w ciele więcej. Ruch może być nawet lekiem na depresję, choć oczywiście nie jedynym, raczej wspomagającym.

Aktywność fizyczna wskazana jest w każdym, nawet pode-

szłym wieku? Przecież w społeczeństwie istnieje przekonanie, krzywdzący stereotyp, że senior z definicji jest osobą niesprawną – to schorowany człowiek z nadwagą, któremu pozostaje tylko bierny wypoczynek. Czy senior też może się ruszać, być stale aktywny?

Senior nie tylko może, ale nawet powinien się ruszać i być aktywny! Jest taka zasada głosząca, że jeżeli człowiek ma ponad 30 lat, powinien zacząć coraz więcej się poruszać. Tymczasem ludzie odczuwają to zupełnie odwrotnie: w miarę jak człowiek się starzeje, mniej się rusza, a więcej czasu siedzi przed telewizją, leży w domu, odpoczywa. Myśli sobie: przecież już wszystko w życiu zrobiłem, tyle się napracowałem, tyle osiągnąłem, to teraz mam już prawo siedzieć i odpoczywać. Niestety – nasze ciało odczuwa to zupełnie inaczej. Jeżeli senior nie ćwiczy, staje się z niego takie biernie, siedzące stworzenie przed telewizorem. Są jednak ludzie, którzy nawet w bardzo podeszłym wieku potrafią chodzić do pracy, interesować się czymś, czy nawet zarządzać firmą. Pewien mój kolega, który prowadził ćwiczenia jogi, miał m.in. taką grupę starszych osób z Domu Seniora. Kto chciał, mógł się zgłosić i ćwiczyć w grupie. Trwało to dwa lub trzy lata, a po tym czasie postanowiono porównać podopiecznych tego ośrodka, którzy brali udział w zajęciach oraz tych, którzy nie ćwiczyli i nie uprawiali innej aktywności fizycznej. Ci, którzy ćwiczyli, oprócz tego jeździli także na wycieczki, interesowali się różnymi sprawami, chodzili do teatru, chcieli pomagać innym, byli aktywni. Tymczasem seniorzy z tej drugiej grupy nic nie robili, tylko byli chorzy. Nie chcieli jechać na wycieczkę czy gdzieś iść, bo przecież wszystko ich bolało. Nic ich nie interesowało. Okazało się

więc, że ci, którzy ćwiczyli, byli w lepszym stanie, zarówno psychicznym, jak i fizycznym: mniej mieli dolegliwości, mniej doskwierały im choroby, zyskali lepszą odporność organizmu, w zimie rzadziej się przeziębiali. Czuli się lepiej również pod względem psychicznym, po prostu mieli większą chęć do życia.

Wiek starszy wiąże się jednak z różnymi chorobami układu ruchu. Co wtedy?

W takim wypadku człowiek powinien być pod opieką fizjoterapeuty. To oczywiście nie znaczy, że nie może być aktywny. Każdy człowiek wie, gdzie są jego granice i do tego powinien dostosować swoją aktywność. Kiedy jest chory i ma ból, to nie będzie ćwiczył, chodził na spacer. Ale kiedy ból minie, może coś robić, może wybrać jakąś bezpieczną formę aktywności, ruchu. Im więcej pracuje nad tym bólem, ćwiczy, tym ten ból może być potem słabszy, mniej dokuczliwy.

W dzisiejszych czasach spędzamy coraz więcej czasu w rozlewniających pozycjach: przed telewizorem, przy komputerze, w samochodzie. Jest coraz gorzej?

Na pewno jest coraz gorzej. Wprawdzie większość czasu pracowałam w dziedzinie rehabilitacji, jednak moją pierwszą specjalizacją była pediatria. Pamiętam, że uczono nas, przyszłych pediatrów, że istnieją pewne schorzenia kręgosłupa, które występują u dorosłych, ale nie u dzieci. Po prostu dziecięcy kręgosłup jest giętki, ruchliwy, więc pewne choroby mu nie grożą. Dzisiaj schorzenia te występują często u dzieci, nawet już u ośmiolatków i to czasem takie choroby kręgosłupa, którym towarzyszą chore nerwy. W ciągu tych ostatnich kilkudziesięciu lat wszystko się tak zmieniło – to, co jeszcze

niedawno nie dotykało dzieci, dziś występuje u najmłodszych coraz częściej, a będzie jeszcze gorzej. Zresztą także inne choroby, które u dzieci nie występowały, zaczynają się u nich przejawiać, na przykład wysoki cholesterol.

Prowadzi pani zajęcia z jogi w Jabłonkowie i okolicznych miejscowościach. Dlaczego właśnie joga, co może dać ten rodzaj ćwiczeń?

Ja ćwiczę jogę właściwie całe życie. Na własnym przykładzie widzę, jak dobrze joga wpływa na człowieka, nie tylko na stan zdrowia. Sama miałam możliwość się o tym przekonać, kiedy leczyłam raka. Joga bardzo mi wtedy pomogła. Do dzisiaj mam wrażenie, że mądrość mojego lekarza to była połowa sukcesu, a tą drugą połową było to, co umiałam dzięki jogę, ponieważ medycyna nie dawała mi nadziei. Joga nie jest, przynajmniej u nas, na Śląsku, zbyt popularna, ale moje grupy ćwiczeń są stale pełne. Są ludzie, którzy chcą dla siebie coś zrobić, a joga jest takim kompletnym ćwiczeniem – chodzi w niej właśnie nie tylko o oddech, ale także o sposób oddychania, pracę z oddechem, relaks, medytację. To są wszystko rzeczy, których nie znajdziemy w sporcie. Joga rozwija człowieka nie tylko od strony fizycznej, ale troszczy się także o psychikę, o funkcjonowanie mózgu, o duszę. Właśnie dlatego, że jest taka całościowa, jest bardzo mądra, ludzie wybierają jogę. Ćwiczeń, kierunków jest bardzo dużo – można sobie wybrać i ćwiczyć tylko to, co potrafi nasze ciało i nasza psychika. Możliwe jest, że od zupełnie podstawowego etapu dojdzie się do tych najtrudniejszych ćwiczeń, a nawet jeśli nie, to sposób oddziaływania jogi na nasze ciało i psychikę jest zawsze bardzo głęboki, niezależnie od tego, ćwiczenia o jakim stopniu trudności się wykonuje.

To znaczy, że joga jest dla każdego, niezależnie od wieku, kondycji czy predyspozycji fizycznych?

Jak najbardziej – joga jest dla każdego! Jednak ludzie cierpiący na jakieś choroby nie mogą wykonywać wszystkich ćwiczeń, niektóre mogą mieć negatywny wpływ na przykład na ciśnienie czy wzrok. Ale oczywiście chory może wybrać inny kierunek, inne ćwiczenia, ponieważ jest ich bardzo dużo. W grupach, z którymi ćwiczę w Jabłonkowie, są osoby w wieku od około 20 do 70 lat. Kiedyś prowadziłam również jogę dla dzieci, ale w tej chwili nie ma chętnych. Niedobrze jest jednak prowadzić wspólne ćwiczenia dla dzieci i dorosłych – dzieci powinny mieć swoje grupy, ponieważ ćwiczą trochę inaczej.

Rozmawiała:
ELŻBIETA PRZYCZKO

SIMPLY CLEVER

DZIEŃ OTWARTYCH DRZWI
SOBOTA 12. 4. 2014, w godz. 7-12

Ponownie możesz skorzystać z **BEZPŁATNEGO WSTĘPNEGO PRZEGLĄDU TECHNICZNEGO** na naszej STK Třinec s.r.o. na ul. Frýdecká

- KONTROLA POJAZDU PO ZIMIE
- KONTROLA EMISJI, STANU PŁYNU CHŁODZĄCEGO I HAMULCOWEGO
- USTAWIENIE ŚWIATEŁ I KONTROLA STANU OPON
- KONTROLA TEMPERATURY WRZENIA PŁYNU HAMULCOWEGO
- SAMOCHODY ŠKODA PLUS
- JAZDY PRÓBNE OCTAVIĄ RS
- ORYGINALNE CZĘŚCI ZAMIENNE W KORZYSTNYCH CENACH
- JAZDY NA MOTOKARACH
- POCZĘSTUNEK

PRZETESTUJ Z NAMI
MOTOCYKLE JAWA

JAWA

Jazdy na modelu JAWA 50 • 125 • 350 • 660

STK Třinec www.stk-trinec.cz

KARIREAL www.karireal.cz

CATERING
ŽARELKO

- przyjęcia okolicznościowe w domu klienta
- korytka
- wesela
- fontanna czekoladowa
- obiady dla firm
- bankiety, rauty
- kinder party
- imprezy plenerowe

www.cateringcieszyn.pl 660 357 077

Ogłoszenia do »Głosu Ludu«
przyjmowane są w dni powszednie:

- ☐ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30, tel. 558 731 766, e-mail: ogloszenia@glosludu.cz
- ☐ W firmie Hudeczek Service, sp. z o.o. – Studio Graficzne, Czeski Cieszyn, ul. Strzelnicza 18 (NA PARTERZE), codziennie w godz. od 8-16, tel. 558 711 027, e-mail: ad.servis@hudeczek.cz
- ☐ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie-Frysztacie (przy rynku) w po, wt: 8.00-12.30, 13.00-18.00, czw: 13.00-18.00, pt: 8.00-12.30, 13.00-17.00, tel.: 596 312 477, e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

UWAGA

Ogłoszenia do „Kroniki rodzinnej” należy przysyłać bądź przynosić osobiście do redakcji do godz. 12.00 dnia poprzedzającego wydanie gazety. W przypadku nekrologów czekamy do godz. 13.30, prosimy jednak wcześniej zgłosić telefonicznie fakt zamówienia ogłoszenia.

Jedinečná příležitost

Kancelář Allianz pojišťovny, a. s., v Třinci vypisuje **výběrové řízení** na pozici **manažer / reprezentant**.

Nabízíme:

- zázemí obchodního místa v Třinci
- finanční podporu v 1. roce až 50.000 Kč
- firmou hrazené vzdělávání
- možnost profesního růstu

Hledáme:

- komunikativní a zodpovědné lidi
- vysoké pracovní nasazení
- min. SŠ vzdělání s maturitou

Nabídky se stručným životopisem zasílejte na info@allianz.cz nebo osobně na adrese Hotel STEEL, nám. Svobody 527, Třinec

Svámi od A do Z

Allianz

Wilgoć w domu, mokre piwnice?
Pojawia się pleśń, grzyb i nieprzyjemny zapach?
Straszą wysokie koszty ogrzewania?

Mamy dla Państwa skuteczne rozwiązanie!

Wizyta rzeczoznawcy z dokładną analizą przyczyn zawilgocenia oraz oferta cenowa – gratis!
Stosujemy wyłącznie najlepsze materiały z gwarancją producenta – to gwarantowana jakość usług!

www.ajesucho.cz
e-mail: ajesucho@seznam.cz
tel.: 608 772 213

OGRODZENIA ZS SIKORA
PRODUCENT OGRODZEŃ
Bądź bezpieczny i ogródź swój Dom!

- Ogrodzenia siatkowe
- Ogrodzenia panelowe
- Ogrodzenia klinkierowe
- Automatyka
- Bramy garażowe

Nowo otwarty oddział w Trzyncu obok przystanku "Obecni domy" email: plotyzs@seznam.cz mob. 732 683 665

TŘINEC, ul. Frýdecká 572 tel/fax: 558 320 353

CENTRUM OGRODNICZE WĘDRYŃIA
MASIV NA ZAHRADU

- * altany, domki narzędziowe
- * meble ogrodowe
- * meble do restauracji
- * huštawki
- * kojce, budy dla psów
- * donice, palisady
- * place zabaw dla dzieci
- * drzewo opałowe

PROMOCJA
ZA OKAZANIEM TEGO KUPONU - 5 % RABATU NA HUŠTAWKI

www.masivnazahradu.cz tel. 737 865 353

KAMIENIARSTWO - KAMENICTVÍ „GNEJS”

OFERUJEMY FACHOWE WYKONANIE :

- * POMNIKÓW URNOWYCH
- * POJEDYŃCZYCH
- * PODWÓJNYCH
- * PŁYT GRANITOWYCH

mobil CZ: 604-381-258
www.kamieniarstwo-gnejs.eu

Wielkanoc w kwiaciarni

W kwiaciarniach rodziny Dubnickich można wybrać artykuły na Wielkanoc.

Do Świąt Wielkanocnych pozostały dwa tygodnie. Pora pomyśleć o dekoracjach świątecznych. Kwiaciarnie rodziny Dubnickich w Orłowej-Lutyni mają ofertę zarówno dla tych, którzy sami chcą stworzyć ozdoby, jak i dla osób, które przychodzą po gotowe produkty.

Kwaciarnia Anny Dubnickiej przy ul. Oswobozeni (w narożu budynku obok Urzędu Pracy) jest najstarsza w mieście. W jasnym, przeszklonym sklepie znajdziemy wszystko, co wiąże się z kwiatami i ogrodem. Kupimy tu zarówno kwiaty wyhodowane przez panią Annę w jej zakładzie ogrodniczym, jak i szereg produktów innych dostawców. W ofercie są kwiaty cięte, doniczkowe, sztuczne, rośliny ozdobne do posadzenia w ogrodzie, nasiona, ziemia i chemia ogrodowa, szeroki asortyment doniczek i innych pojemników na kwiaty, lampek na cmentarz oraz przedmiotów upominkowych i dekoracyjnych, m.in. rękodzieła z ceramiki.

Teraz, przed Wielkanocą, w sklepie można zaopatrzyć się w „karwacze”, stylowe zajęcia z naturalnych materiałów, świeczki w kształcie jajek, wielkanocne ozdoby do zawieszania, doniczki z typowymi wiosennymi kwiatkami – pierwiosnkami czy fiołkami. Osoby, które lubią same majsterkować, znajdą tu odpowiednie artykuły do tworzenia własnych ozdób.

Drugi sklep, noszący nazwę „Květinová síň”, znajduje się na 1. piętrze domu towarowego „Orel” w Orłowej-Lutyni, w sąsiedztwie szpitala. Tu również znajdziemy produkty na Wielkanoc i bogatą ofertę kwiatów. Sklep specjalizuje się w kwiatach pokojowych.

W obu kwiaciarniach ekspedientki ułożą nam bukiet na każdą okazję. Można zamówić wysyłkę bukietu pod wskazany adres. Scenę znaną z zagranicznych filmów romantycznych – kuriera wręczającego pannie bukiet od tajemniczego wielbiciela – można zobaczyć również w Orłowej. Poczta kwiatowa jest bezpłatna na terenie całego miasta. – Oferujemy również specjalne bukiety z kielbaskami czy kolorowymi jarzynami. W połączeniu z kwiatami świetnie wyglądają, ciekawie pachną i są oryginalnym prezentem – zachęca Anna Dubnicka.

Zakład ogrodniczy znajduje się w Orłowej przy ul. Kłášterní 1214. Telefon: 596 531 364. Otwarty jest od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-16.00, a w soboty od 8.00 do 12.00. Kwaciarnia w Orłowej-Lutyni przy ul. Oswobozeni czynna jest w dni powszednie w godz. 8.00-18.00, w soboty i niedziele od 8.00 do 12.00. Tel. 605 721 075. „Květinová síň” w domu towarowym „Orel” otwarta jest w dni powszednie od 8.00 do 18.00, w soboty od 8.00 do 12.00. Tel. 603 141 082. Artykuł sponsorowany, GL-183

POP ART

155

Jakie tam zmiany klimatyczne! Mamy kwiecień i wszystko gra jak gitara Steve'a Lukathera. Wiosna zaatakowała nas z siłą elitarnej formacji Stalowników Trzyniec. Magnolie zakwitły nawet tam, gdzie najmniej bym się tego spodziewał. W najnowszym PopArcie znajdzie się miejsce na konkurs, w którym do wygrania są bilety na koncert Petera Gabriela zaplanowany na 13 maja w ostrawskiej ČEZ Arenie.

DUŻA RECENZJA

ÓLAFUR ARNALDS

»For Now I Am Winter«

To nie jest tegoroczna jaskółka, ale z uwagi na to, że artysta ten wystąpi na festiwalu Colours of Ostrava 2014, warto zaznajomić się z jego ostatnią – bardzo udaną płytą z ubiegłego roku. Zresztą czas w odczuciu tego Islandczyka płynie niesamowicie wolno, jak gdyby w oderwaniu od otaczającej nas rzeczywistości. Muzyka Ólafura Arnaldsa oscyluje w klimatach eterycznego minimalizmu. Symfonia dźwięków przeplata-

na jest melancholią, na jaką potrafią się zdobyć tylko Skandynawowie. Arnalds znany jest wtajemniczonym kręgom słuchaczy z licznych projektów przekraczających szeroko rozumiany mainstream. Tworzy muzykę do filmów, seriali (m.in. znakomity brytyjski Broadchurch), a na swoim koncie posiada również trzy pełnowartościowe albumy studyjne. Najnowszy, „For Now I Am Winter”, nagrany został dla wydawnictwa Universal. Arnalds porzucił mniejszą, rodzimą wytwórnę Erased Tapes na rzecz globalnego kowboja w branży. Z Islandii ruszył na podbój świata, podobnie jak uczynili to przed nim tacy artyści, jak Björk czy grupa Sigur Ros.

Z Sigur Ros, którzy skądinąd zagraли na Coloursach w zeszłym roku, łączy Arnaldsa wielka przyjaźń. Z liderem grupy, Jonsim, regularnie wysiaduje w jednej z knajp w Reykjavíku, racząc się piwem za, w przeliczeniu, 120 koron. I jak tu potem skutecznie walczyć z depresją? Album „For Now I Am Winter” przesiąknięty jest smutkiem do tego stopnia, że nie polecam słuchania tej muzyki w samotności, a już w ogóle nie przez dłuższy czas. Niech od czasu do czasu zagra w domu odkurzacz albo automatyczna pralka dająca poczucie domowego ciepła. Z zimowej krainy Ólafura Arnaldsa wychodzą bowiem piękne, ale strasznie

przynębiające klimaty. Arnaldsowi towarzyszy na płycie wokalista formacji Agent Fresco, Arnór Dan Arnarson. Kultowa postać skandynawskiego prog rocka użyczyła głosu w pięciu kompozycjach na płycie. Na pewno to krok w dobrym kierunku, swoiste urozmaicenie instrumentalnych pejzaży, które układał Arnalds na swoich wcześniejszych albumach „Eulogy For Evolution” i „...And They Have Escaped The Weight Of Darkness”. Arnarson śpiewa trochę w stylu Antoniego Hogarty, trochę w rejestrach Jonsiego, czyli wręcz idealnie, jeżeli wziąć pod uwagę charakter płyty.

Album otwierają dwie instrumentalne perełki – „Sudden Throw” i „Brim”. Wprowadzają w klimat melancholijnej perfekcji, w jak gdyby bajkowy świat Arnaldsa. A potem? Puszczają dzikie pędy najgłębszego smutku. Tytułowy „For Now I Am Winter” chodzi za mną od pół roku. Nie mogę się wręcz doczekać, jak zabrzmie w Ostrawie w połowie lipca. Przypuszczam, że będzie upalnie, a tu nagle „Na dziś zamieniam się w Zimę”. Głos Arnarsona powoli, niczym lawa rozlewa się w sercu. Wciąga, hipnotyzuje. Refren powtarzany do bólu ustępuje w końcu finałowej, syntezatorowej codzie. Niesamowite wrażenie robi też czwarty temat na płycie – „A Stutter”. Znow na pierwszy plan wysuwa się eteryczny głos Arnarsona, dla którego Arnaldson skomponował chyba najpiękniejszą piosenkę na całym albumie.

Ólafur Arnalds nie potrzebuje zastępów instrumentów, by wycarować piękno. Fortepian, czasami wspierany syntezatorami, smyki – w zupełności wystarczą. Fortepian i tylko fortepian stworzył delikatny „Words Of Amber” – kolejny z niesamowitych utworów na nowej płycie Arnaldsa. Nokturn ocierający się o mistrzów romantyzmu, z wyczu-

walnym nawiązaniem do Chopina, ale bez typowego dla Polaka gwałtownego kontrastu. Nie wątpię też, że Arnalds nadal pozostanie jednym z najbardziej oryginalnych kompozytorów muzyki filmowej. Wystarczy posłuchać utworu „Hands Be Still”, który wyróżnia się zdecydowanie na tle instrumentalnych projekcji „For Now I Am Winter”. Zima potrafi być piękna.

MAŁA RECENZJA

THE RAILWAY MAN DROGA DO ZAPOMNIENIA (Australia)

Colin Firth w tradycyjnie dobrej formie, Nicole Kidman w zaskakująco świetnej formie. Bez makijażu

pokazuje się w filmie nakręconym na podstawie autobiograficznej książki Erica Lomaksa nie tylko Nicole Kidman wcielająca się w postać żony głównego bohatera nękanego dramatycznymi wspomnieniami z czasów II wojny światowej. Szminek, ani też wybielaczy do zębów nie potrzebuje sam scenariusz, który bazuje na wspomnieniach byłego jeńca wojennego Erica Lo-

maks. Zgodnie z oczekiwaniami, reżyser Jonathan Teplitzky serwuje nam dwie płaszczyzny czasowe. Jedna śledzi wydarzenia w obozie jenieckim w Tajlandii, gdzie pod nadzorem japońskiej armii w koszmarnych warunkach budowana jest birmańska „Kolej Śmierci”. Druga kieruje się w stronę psychoanalizy głównego bohatera, który po latach walki z własnymi koszmarami postanawia raz na zawsze uporać się z przeszłością. Nie może być zresztą inaczej, impulsem do działania jest jak zawsze kobieta.

Dużym atutem filmu są świetnie dobrane plenery, plastyczna kamera, a także kostiumy i rekwizyty. Już dawno nie byłem tak zafascynowany... okularami głównego bohatera.

Colin Firth dał się poznać jako wprawny esteta już w swoich wcześniejszych kreacjach, chociażby w znakomitym „Samotnym mężczyźnie”. Uwielbia grać oczami, mrużąc pod nosem. Za grubymi plastikowymi oprawkami okularów kryje się wrażliwy mężczyzna. Pytanie jednak, czy aż na tyle wrażliwy, by potrafił wybaczyć swojemu dręczycielowi z obozu w Tajlandii?

POLSKIE GRZYBOBRANIE

Zdjęcia: ARC

* **ARTUR ROJEK**, były lider grupy Myslovitz, nagrał solową płytę „Skladam się z ciągłych powtórzeń”. Po pierwszym przesłuchaniu daleki jestem od zachwytów, ale chcę dać szansę temu albumowi. Zobaczymy, co przyniosą kolejne minuty spędzone w otoczeniu ambitnego pop rocka. Tak, Artur Rojek w znaczący sposób odmienił swój wizerunek artystyczny. Postawił na klimaty znane z twórczości Jamesa Blake'a, szufladę soulowych hipsterów i miłośników sneakersów New Balance. Ostrych gitar jest tu niewiele, ale to nie zarzut wobec tego albumu. Każdy szanujący się artysta chce się przecież rozwijać. W ramach Myslovitz byłoby to raczej niemożliwe. Zastój kompozytorski w tym śląskim zespole zauważalny jest zresztą na ostatnim albumie pod szyldem Myslovitz, nagranym już z nowym wokalistą.

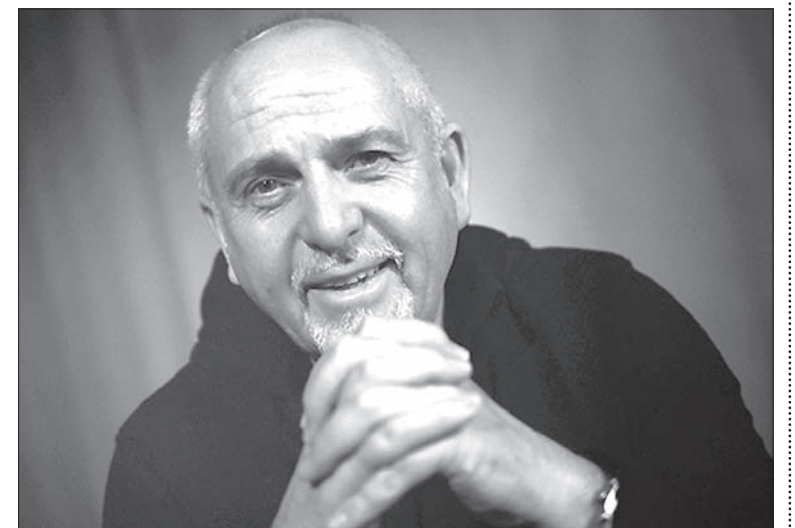
* „Więc przyszedłeś do mnie, a ja nie wiem, co mam zrobić z tym” – śpiewa **AGNIESZKA CHYLIŃSKA** w swoim najnowszym teledysku. Słowa utworu „Kiedy przyjdiesz do mnie” brzmią absurdalnie. Dziewczyna nie wie, co ma zrobić, gdy do jej sypialni przychodzi facet. Muzycznie to też całkowita porażka. Była wokalistka grupy O.N.A nagrała jedną z najgorszych piosenek w historii polskiego popu. Pseudo-bluesowemu klimatowi zabraknie tchu już na pierwszym wirażu. Piosenka przechodzi w masochistyczne rejon z pogranicza Boney M i Papa Dance.

* Dawni koledzy Agnieszki Chylińskiej też nie próżnują. Grzegorz Skawiński i Waldemar Tkaczyk, czyli **KOMBII**, serwują swoim fanom nowy krążek „Wszystko jest jak pierwszy raz”. W materiałach pra-

MAMY BILETY na koncert Petera Gabriela w Ostrawie!

Peter Gabriel, jedna z najważniejszych postaci muzyki rockowej, 13 maja wystąpi w ostrawskiej ČEZ Arenie. Będzie to jedyny koncert w RC w ramach jubileuszowej trasy promującej legendarny album „So”. „Głos Ludu” wspólnie z organizatorami koncertu – agencjami Live Nation i ČEZ Arena – przygotował dla czytelników dwie darmowe wejściówki na koncert tego fenomenalnego Brytyjczyka.

64-letni Gabriel należy do wizjonerów rocka. Zaczynał w formacji Genesis, ale od ponad 37 lat koncentruje się na karierze solowej oraz projektach charytatywnych. Jest członkiem Amnesty International i jednym z ojców charytatywnych koncertów Live Aid. Album „So” ukazał się nakładem wydawnictwa Virgin w 1986 roku i do dziś uchodzi za jedno z najlepszych dzieł w historii rocka. Gabriel w 2012 roku postanowił usatysfakcjonować swoich fanów, którzy zatęsknili za koncertowym wykonaniem płyty „So”. Koncerty na całym świecie okazały się praw-

dziwym strzałem w dziesiątkę. W zeszłym roku Gabriel z powodzeniem zagrał w Pradze, w tym roku pora na Ostrawę. Brytyjczykowi towarzyszą w trasie wybitni muzycy sesyjni, m.in. znakomity basista Tony Levin (współpraca z King Crimson czy Davidem Bowie).

Pytanie konkursowe

Peter Gabriel jest współtwórcą

największych sukcesów grupy Genesis. W 1975 roku opuścił grupę i nastawił się na karierę solową. Proszę podać imię i nazwisko wokalisty, który zastąpił Gabriela za mikrofonem Genesis. Na odpowiedzi czekamy do końca kwietnia pod adresem internetowym: konkursy@glosludu.cz lub: Redakcja „Głosu Ludu”, ul. Komeńskiego 4, 737 01 Czeski Cieszyn.

sowych zaznaczono, że stylistycznie płyta zahacza o lata 70. i 80., czyli popularnie ostatnio retro. Niewielu artystów potrafi jednak z mody na retro uczynić prawdziwy majstersztyk. Do głowy przychodzą mi grupy Daft Punk i Muse, ale na pewno nie Kombii. Skawiński i Tkaczyk nigdy bowiem nie opuścili skansenu.

W przypadku Kombii to nie moda na retro, a brak kasy, która motywuje do nagrywania kolejnych gniotów. * 25 marca premierę miał nowy album solowy **JANUSZA PANASEWICZA**. Wokalista grupy Lady Pank sześć lat po premierze debiutanckiego krążka „Panasewicz” przypomina o sobie drugim albumem

zatytułowanym „Fotografie”. Autorem większości kompozycji jest John Porter, walijski gitarzysta, wokalista i kompozytor od 1976 roku mieszkający i nagrywający w Polsce.

Rubrykę przygotował:
JANUSZ BITTMAR

SOBOTA 5 kwietnia

TVP 1

6.15 Program katolicki 6.40 Pełnosprawni 7.00 Las bliżej nas 7.20 Rok w ogrodzie 7.45 Prawdę mówiąc. Rozmowy Krzysztofa Ziemca - Karolina Kaczorowska 8.10 Naszaarmia.pl 8.40 Magazyn Ligi Mistrzów 9.15 Cztery pancerni i pies (s.) 10.25 Natura w Jedyńce - Kukułka 11.20 Weekendowy magazyn filmowy 11.50 Jak to działa - program popularnonaukowy 12.20 Słodkie życie (s.) 12.55 Okrasa łamie przepisy - Kuchnia warszawska 13.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Ben Hur 14.55 Święty Piotr 16.45 Metr od świętości - Dzień Papieża 17.00 Teleexpress 17.30 Ojciec Mateusz (s.) 18.30 Komisarz Alex (s.) 21.25 Hit na sobotę - Evan Wszchemogący 23.00 Metr od świętości 23.15 Piła 6 0.55 Dylematu 5 (s.).

TVP 2

5.55 Okazja (s.) 7.05 M jak miłość (s.) 8.00 Pytanie na śniadanie 11.15 Droga do Brazylii 11.45 Barwy szczęścia (s.) 13.20 Polacy w Rzymie i Watykanie 14.00 Familiada (teleturniej) 14.40 Baron24 (s.) 15.40 Słowo na niedzielę 15.50 Stawka większa niż życie 17.00 Dzięki Bogu już weekend 17.25 Na sygnale (s.) 18.00 Panorama 19.05 Postaw na milion 20.05 The Voice of Poland 4 - Bitwa 22.10 Windykatorzy 0.10 Warsaw Summer Jazz Days - John Zorn i Mike Patton w Sali Kongresowej.

TV KATOWICE

7.00 Raport z Polski 7.30 Echa dnia 8.00 Przystanek Ziemia 8.30 Rusz się człowieku 8.40 Magazyn rekreacyjny 9.00 AgroSzansa 9.30 Saga rodów - Ród Semilskich 10.20 Męska strefa 10.45 Rozkminka - Rozkminka Przyjaźń 10.55 Gramy dla Was 11.00 Wstęp wolny - z kulturą 11.30 Od początku do końca i początku. Projekt życia wg Jana Pawła II 12.00 Rączka gotuje 12.30 Mówię i godom 13.00 Wyprzedzić chorobę - „Nadciśnienie tętnicze” 13.35 Aktywni rodzice 14.00 AgroSzansa 14.30 Eurośiądź 14.40 Naturalnie tak 14.55 Fatima i świat - Fatima - cud w Europie 16.00 Reportaż 16.30 Wstęp wolny - z kulturą 17.00 Męska strefa 17.30 Alter Sound 17.30 Dej pozór 18.00 Rączka gotuje 18.30 Aktualności 19.30 Serial fabularny 20.45 Gramy dla Was 21.00 Naturalnie tak 21.45 Felieton z regionów 22.00 Aktualności Wieczorne 22.45 Śladami dinozaurów 23.05 Kultowe rozmowy 23.35 Mówię i godom.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.45 Jeźdźcy smoków 8.45 Co nowego u Scooby'ego? 10.10 Ewa gotuje 10.45 Kacze opowieści. Poszukiwacze zaginionej lampy (film kopr.) 12.10 Jaś Fasola (s.) 13.15 Must be the music - tylko muzyka 15.20 Dancing with the Stars - Taniec z gwiazdami 17.20 Kabaretowa ekstraklasa 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.00 Merida Waleczna (film USA) 22.00 Twoja twarz brzmi znajomo 0.00 Mroczna kraina (film USA) 2.00 Dziewczyny z fortuną (teleturniej).

TVC 1

6.00 Ziola 6.25 Zauroczenie (s.) 7.25 Podróż po Ohridzie 7.50 Slovacko się nie sądzi (s.) 8.25 Co teraz a co potem? (s.) 9.25 Wszystko-party 10.10 Boże Narodzenie Herkulesa Poirot (film) 12.00 Tydzień w regionach 12.25 Hobby naszych czasów 12.50 Spostrzeżenia z zagranicy 13.00 Wiadomości 13.05 Kiedy kogut zniesie jajko (bajka) 14.00 O leniwej Nitce i pierścionku z rubinem (bajka) 14.35 Pieskie życie (film) 16.00 Jak stracić

życie (film) 17.20 My, uczęszczający do szkoły (s.) 18.25 Chłopaki w akcji 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 TyTy 2013 21.45 Pali się moja panno (film) 22.55 Adwokat (film) 0.40 Pr. rozrywkowy.

TVC 2

6.00 Teleranek 6.10 Atlas zwierząt 6.40 Mały Książę (s. anim.) 7.00 Mikołajek (s. anim.) 7.15 Show Garfielda (s. anim.) 7.30 Studio Kolega 9.00 Nasza wieś 9.20 Wędrowki w poszukiwaniu muzyki 9.45 Folklorika 10.15 Wielka wojna ojczyzniana 11.05 Studencie latania 12.00 Najważniejsze operacje II wojny światowej 13.00 Babel 13.30 Morituri (film) 15.30 Z kucharzem dookoła świata 16.25 Kamera w podróży 17.20 Cudowna planeta 18.15 Auto Moto Revue 18.45 Wieczorynka 18.55 Historie Alfreda Hitchcocka (s.) 19.20 Niesamowite historie (s.) 19.40 Groteski - Charlie Chaplin 20.00 Jutro nie umiera nigdy (film) 21.55 Sherlock (s.) 23.30 Chodźmy polatać (s.) 0.00 Luther (s.).

NOVA

6.05 Oggy i karaluchy (s.) 6.20 Spiderman (s. anim.) 6.45 Taz-Mania (s. anim.) 7.10 Lego Chima (s.) 7.35 Król dżungli (s. anim.) 8.05 Pingwiny z Madagaskaru (s. anim.) 8.30 Krok za krokiem (s.) 9.00 Nowe przygody starej Christine (s.) 9.25 Zoom: Akademia superbohaterów (film) 11.05 Przyprawy 12.00 Dzwoni do TV Nova 12.35 Doskonały nauczyciel (film) 14.15 Miejsce w życiu (s.) 15.20 Jaś Fasola 15.55 Dirty Dancing II (film) 17.35 Poradnik domowy 18.45 Przysmaki Babicy 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Raftáci (film) 22.25 Anatomia strachu (film) 0.15 Zombieland (film).

PRIMA

6.00 Wiadomości 6.45 Tron: Rebelia (s.) 7.15 Marvel Avengers - Zjednoczeni (s. anim.) 7.45 Niesamowity Spider-Man (s. anim.) 8.15 Salon samochodowy 9.30 Top Gear 2010 10.25 Zakręcony piątek (film) 12.30 Dwaj mężczyźni meldują powrót (film) 14.35 Big Ben (s.) 16.40 Morderstwa w Midsomer (s.) 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.55 VIP wiadomości 20.15 Pojedynek narodów 22.00 12 rund (film) 0.25 Lustra (film).

NIEDZIELA 6 kwietnia

TVP 1

6.05 Bulionerzy 6.30 My Wy Oni 7.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach 8.00 Tydzień 8.20 Świat się kręci - the best of 8.45 Ziarno 9.25 Cztery pancerni i pies (s.) 10.35 Nie ma jak Polska - Kujawsko-Pomorskie dla małych i dużych 11.25 Droga do Brazylii 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.10 Między ziemią a niebem 12.55 U Pana Boga w ogródku 13.50 Metr od świętości 14.00 BBC w Jedyńce - Rodzina niedźwiedzi polarnych i ja 15.05 Evan Wszchemogący 16.45 Metr od świętości - Modlitwa 17.00 Teleexpress 17.30 Komisarz Alex (s.) 18.20 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.55 Słodkie życie (s.) 19.30 Wiadomości 20.25 Ranczo (s.) 21.20 Zakochana Jedyńka - Weselna polka 23.05 Metr od świętości 23.15 Spokojnie, tatuśku.

TVP 2

6.10 Słowo na niedzielę 6.25 W krainie lwów 6.50 Milion ton śmieci 7.30 M jak miłość (s.) 8.20 Barwy szczęścia (s.) 9.30 Kultura, głupcze 10.10 Rodzinne oglądanie - Czas meduzy 11.05 Wojciech Cejrowski - boso przez świat - Azja 11.35 Makłowicz w podróży - Malta 12.15 Gwiazdy w południe - Tatuż 14.00 Familiada (teleturniej) 14.40 The Voice of

Poland 4 16.30 Na dobre i na złe (s.) 17.25 Na sygnale (s.) 18.00 Panorama 18.50 Dzięki Bogu już weekend 20.05 The Voice of Poland dla Kasi - koncert specjalny 21.10 Sherlock 22.50 Kocham Kino - magazyn filmowy Grzyńy Torbickiej 23.25 Kocham kino na bis - Peter Sellers.

TV KATOWICE

7.00 Reportaż 7.35 Szlakiem gwiazd - Daniel Olbrychski 8.00 Małe ojczyzny - Wszystko co wartościowe 8.35 Antenowe remanenty 9.00 Rączka gotuje 9.45 Mój pies i inne zwierzaki 10.00 Alter Sound 10.25 Rączka gotuje 10.50 Gramy dla Was 11.00 Rusz się człowieku 11.15 Magazyn rekreacyjny 11.30 Od początku do końca i początku Modlitwa 12.00 Głos Regionów 12.30 Glob - Magazyn Nowości Naukowych 13.00 Zapraszamy na kawę extra 13.30 Przystanek Ziemia 14.00 Kultowe rozmowy 14.30 Reportaż 14.40 Echa tygodnia - kraj 14.55 Fatima i świat - Fatima - cud w Europie 16.00 Młodzież kontra 17.00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii. 17.30 Z Telewizją Katowice dookoła świata 18.30 Aktualności 19.30 Rawa blues 20.05 Koncert życzeń 21.00 Echa tygodnia - kraj 21.45 Felieton z regionów 22.00 Aktualności Wieczorne 22.45 Gramy dla Was 23.05 Telekurier extra 23.35 Fatima i świat - Fatima - cud w Europie.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.45 Jeźdźcy smoków 8.15 Kacze opowieści. Poszukiwacze zaginionej lampy 10.00 Merida Waleczna (film USA) 12.00 Lassie (film kopr.) 14.15 Top chef 15.45 Twoja twarz brzmi znajomo 17.45 Nasz nowy dom 18.50 Wydarzenia 19.30 Państwo w państwie 20.00 Must be the music - tylko muzyka 7 22.00 Kości (s.) 23.00 Snajper (film kopr.) 1.10 Świat według Bundych (s.).

TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.25 Krásný Dvůr 6.40 Zauroczenie (s.) 7.35 Pieskie życie 9.00 Łopatologicznie 9.45 Kalendarium 10.00 Kamera na szlaku 10.25 Obiektyw 10.50 Grzechy dla księdza Knoxa (s.) 12.00 Pytania Václava Moravca 13.00 Wiadomości 13.05 Grzyb grzybowi nierówny (bajka) 14.20 Lemoniadowy Joe (film) 16.00 Historie sław 16.55 Był sobie dom (s.) 18.25 Ziola 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Niewinność (film) 21.40 168 godzin 22.15 Na złamanie karku (film) 0.05 Komisarz Moulin (s.).

TVC 2

6.00 Teleranek 6.10 Atlas zwierząt 6.40 Mały Książę (s. anim.) 7.00 Mikołajek (s. anim.) 7.15 Show Garfielda (s. anim.) 7.30 Studio Kolega 9.00 Czechosłowacki tygodnik filmowy 9.15 Poszukiwania czasu utraconego 9.35 Narodowe klejnoty 10.00 Nie poddawaj się 10.55 Chcesz mnie? 11.25 Życie ze śmiercią 12.05 Życie na wybrzeżu 12.50 Miejsca pielgrzymek 13.10 Słowo na niedzielę 13.15 Magazyn chrześcijański 13.40 Przez ucho igielne 14.10 Krucjaty 14.35 Podróż po Ohridzie 15.05 Trabantem przez Amerykę Południową 15.30 Pod znakiem zółwia 16.25 Rybie legendy Jakuba Vágnera 17.20 Nasze tradycje 17.45 Winko 18.15 Na pływalni z P. Gravettem 18.45 Wieczorynka 18.55 Historie Alfreda Hitchcocka (s.) 19.20 Niesamowite historie (s.) 19.45 Groteski - Charlie Chaplin 20.00 Bić i nie bić 20.55 Z kucharzem dookoła świata 21.55 Przy pełnej niewinności (film) 23.30 Tito - ostatni świadkowie testamentu 0.25 Przeżyj!

NOVA

6.05 Oggy i karaluchy (s. anim.) 6.15 Dinozaur (s. anim.) 6.45 Spiderman (s.

anim.) 7.10 Taz-Mania (s. anim.) 7.35 Lego Chima (s.) 8.00 Kung Fu Panda: Legenda o niezwykłości (s. anim.) 8.30 Weekend 9.15 Czas na rewanż (film) 11.10 Spod znaku Merkurego (s.) 12.45 Mrkąciek Čiko (film) 14.15 RV: Szalone wakacje na kótkach (film) 16.05 Czarny rycerz (film) 18.00 Dylematy kucharza Svatopluka (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Doktorzy z Początków (s.) 21.30 Odłamki 22.05 Ocean's Eleven: Ryzykowna gra (film) 0.15 Spod znaku Merkurego (s.).

PRIMA

6.20 Tron: Rebelia (s.) 6.50 Marvel Avengers: Zjednoczeni (s. anim.) 7.20 Niesamowity Spider-Man (s. anim.) 7.50 Pojedynek generałów 9.05 Prima Świat 9.35 Synowie i córki Jakuba szklarza (s.) 11.00 Partia 11.50 Poradnik domowy 13.35 Show Jana Krausa 14.35 Big Ben (s.) 16.40 Morderstwa w Midsomer (s.) 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.55 VIP wiadomości 20.15 X Factor 21.30 Raj dla par (film) 0.05 Żółtodzioby (s.) 1.05 Pojedynek generałów.

PONIEDZIAŁEK 7 kwietnia

TVP 1

5.55 TVP Info w TVP 1 8.00 Wiadomości 8.10 Polityka przy kawie 8.35 Sąsiad na widelcu 9.25 BBC w Jedyńce - Rodzina niedźwiedzi polarnych i ja 10.25 Moda na sukces (s.) 10.55 Świat się kręci 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.35 Przepis dnia (s.) 12.45 Natura w Jedyńce - Śladami irbisa w Afganistanie 13.50 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.25 Galeria (s.) 15.00 Wiadomości 15.15 Okrasa łamie przepisy - Kuchnia warszawska 15.50 Drużyna A (s.) 16.45 Metr od świętości - Ekskomunika 17.00 Teleexpress 17.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 17.55 Klan (s.) 18.30 Świat się kręci 19.15 Przepis dnia (s.) 19.30 Wiadomości 20.05 ME w podnoszeniu ciężarów - kronika 20.25 Gala konkursu Polski Wynalazek 2014 22.10 Downton Abbey III (s.) 23.20 Metr od świętości 23.35 Weselna polka.

TVP 2

6.00 Codzienna 2 m. 3 6.35 Coś dla Ciebie 7.05 M jak miłość (s.) 8.00 Pytanie na śniadanie 10.50 Sztuka życia 11.15 Barwy szczęścia (s.) 11.50 Na dobre i na złe (s.) 12.55 Polacy w Rzymie i Watykanie 13.20 Wojciech Cejrowski - boso przez świat - Himba - życie bez wody 13.55 Jeden z dziesięciu 14.35 Burzliwe lata 15.30 Panorama Kraj 15.50 Baron24 (s.) 16.50 Rodzinka.pl (s.) 18.00 Panorama 18.50 Jeden z dziesięciu 19.25 Barwy szczęścia (s.) 20.45 M jak miłość (s.) 21.50 Tomasz Lis na żywo 23.00 Czy świat oszalał? - Wywiad Snowdena 23.40 Sherlock (s.).

TV KATOWICE

6.30 Raport z Polski 7.00 Echa dnia 7.30 Aktualności Flesz Poranne 7.40 Poranek z TVP Katowice 8.00 Co niesie dzień 8.30 Raport z Polski 8.55 Przechodzień codzienny 9.00 AgroSzansa 9.30 Co niesie dzień 10.05 Seniorada 10.35 Zapraszamy na kawę 10.55 Reportaż: Ołtarze papieskie na Pomorzu 11.40 Młodzież kontra 12.35 Zapraszamy na kawę 12.55 Agrobiznes 13.35 Pozyteczni.pl 14.00 Filmówka - Tajemnice kina 14.25 Dziennik regionów - tematy dnia 14.45 Przechodzień codzienny 14.55 Mistrz 16.00 Raport z Polski 16.25 Dziennik regionów - tematy dnia 16.30 Czas na Pracę! Praca na Czasie! 17.00 Przystanek Ziemia 17.30 Aktualności Flesz 17.40 Forum Regionu 18.30 Aktualności 18.50 Gość Aktualności 20.00 Co, gdzie, kiedy? 20.35 Schlesien Journal 20.50 Gramy dla Was 21.05 Echa dnia 22.00

Aktualności Wieczorne 22.35 Telekurier 23.10 Mistrz 0.20 Echa dnia.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.20 Świat według Kiepskich (s.) 9.00 Malanowski i Partnerzy 5 10.00 Dzień, który zmienił moje życie 11.00 Dłaczego ja? 12.00 Pielęgniarki 13.00 Trudne sprawy 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Dzień, który zmienił moje życie 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy 17.00 Dłaczego ja? 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.05 Genez planety małej (film USA) 22.30 Azyl (film USA) 0.55 Świat według Bundych (s.).

TVC 1

5.59 Studio 6 8.45 Wszystko o gotowaniu 9.05 Śladami gwiazd 9.30 Był sobie dom (s.) 11.00 Pierwsza republika (s.) 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Wszystko o gotowaniu 14.20 Boże Narodzenie Herkulesa Poirot (film) 16.05 Pr. rozrywkowy 16.45 Podróżomania 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 17.55 Wiadomości regionalne 18.25 Taxi 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Sprawy I Wydziału (s.) 21.05 Marta i Vera (s.) 21.35 Reporterzy TVC 22.15 Lemoniadowy Joe (film) 23.55 Policja kryminalna Paryż (s.) 0.45 Kalendarium.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Kamera na szlaku 9.50 Z kucharzem dookoła świata 10.50 Babel 11.15 Krucjaty 11.45 Klucz 12.30 Cesarz Hirohito 13.20 Czechosłowacki tygodnik filmowy 13.35 O skarb Agnieszki Czeskiej 14.10 Wojna secesyjna w Stanach Zjednoczonych 15.05 Nauka na własnej skórze 15.55 Kosmos 16.40 II wojna światowa 17.30 Biuro (s.) 17.50 Wojna secesyjna w Stanach Zjednoczonych 18.45 Wieczorynka 18.55 Historie Alfreda Hitchcocka (s.) 19.20 Niesamowite historie 19.45 Spostrzeżenia z zagranicy 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Najważniejsze operacje II wojny światowej 21.05 Samochody ciężarowe Mack 21.50 Pułkownik Chabert (film) 23.40 Zakazane zabawy (film) 1.05 Przez ucho igielne.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 9.05 Ulica (s.) 10.00 Lekarze z Początków (s.) 11.20 Odłamki 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.30 Doktor Hart (s.) 13.25 Bez śladu (s.) 14.20 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 15.20 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 16.30 Krok za krokiem (s.) 17.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Policja kryminalna Anděl (s.) 21.25 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 22.15 Wybrani (s.) 23.10 Prawo i porządek: Sekcja specjalna (s.) 23.55 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 0.40 Kryminalne zagadki Miami (s.).

PRIMA

6.25 Policja Hamburg (s.) 7.20 Morderstwa w Kitzbuhel (s.) 8.30 M.A.S.H. (s.) 9.45 Napisła: morderstwo (s.) 10.45 Policja Hamburg (s.) 11.40 Spotkanie w Rose Abbey (film) 13.35 Strażnik Teksasu (s.) 14.30 Spece od morderstw (s.) 15.30 Castle (s.) 16.25 Komisarz Rex (s.) 17.30 Popołudniowe wiadomości 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.55 VIP wiadomości 20.15 Powroty do domu (s.) 21.30 Top Star magazyn 22.40 Ferajna 23.25 Kocham Cię, Beth Cooper (film) 1.25 Zbrodnie niedoskonałe (s.).

ZYCZENIA

Wielce Szanownemu Panu Prezesowi

prof. dr. ALOJZEMU SUCHANKOWI

z okazji zanego jubileuszu życiowego wiele energii oraz dużo zdrowia życzy Zarząd Polskiego Towarzystwa Artystycznego ARS MUSICA. GL-191

Szanownemu Jubilatowi

panu profesorowi ALOJZEMU SUCHANKOWI

z wdzięczności za uzmysłowienie piękna śpiewu, w 80. rocznicę urodzin wszystkiego najlepszego życzy Chór Męski „Gorol” MK PZKO Jabłonków. GL-189

WSPOMNIENIA

Odszedłeś, ale w naszych sercach żyjesz.

Dnia 7. 4. 2014 obchodziliśmy 90. urodziny nasz Kochany

śp. JAN FOLWARCZNY

z Hawierzowa-Żywocic, zaś 6. 8. 2014 minie 40. rocznica Jego śmierci. Z miłością i szacunkiem wspominają żona i córki z rodzinami. AD-032

Odszedłeś, ale w naszych sercach żyjesz.

Dziś, 5 kwietnia 2014, obchodziliby swoje 100. urodziny nasz Kochany Ojciec i Dziadek

śp. ALOIS MALYSIAK

z Orłowej. Z miłością i szacunkiem wspomina syn Władysław z rodziną. RK-054

CO W TEATRZE

SCENA POLSKA – CZ. CIESZYN: Enron (5, godz. 17.30);**SCENA „BAJKA” – CZ. CIESZYN:** Šipková Růženka (7, godz. 10.00).

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Kraina lodu (5, godz. 15.30); Łzy Jasminy (5, 6, godz. 18.00); Bohema (5, godz. 18.45); Droga do zapomnienia (5, 6, godz. 20.30); **KARWINA – Centrum:** Lego przygoda (5, godz. 13.00); Kapitan Ameryka: Zimowy żołnierz (5, godz. 15.00, 20.00); Ten niezręczny moment (5, godz. 17.45); **TRZYNIEC – Kosmos:** Lego przygoda (5, 6, godz. 15.30); Piękna i Bestia (5, 6, godz. 17.30); Noe (5, 6, godz. 20.00); Babovřesky 2 (7, godz. 17.30); Witaj w klubie (7, godz. 20.00); **BYSTRZYCA:** Przygody Hucka Finna (5, godz. 19.00); **CZ. CIESZYN – Central:** 10 reguł (5, 6, godz. 17.45); Noe (5, 6, godz. 20.00); **CIESZYN – Piast:** Noe (5-7, godz. 15.00, 17.30, 20.00).

CO ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ĆT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00.**POLSKIE AUDYCJE:** po-pt: godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

CO W TERENIE

CIERLICKO, STANISŁOWICE – Kluby Kobiet oraz Klub Seniora MK PZKO zapraszają na spotkanie klubowe w czwartek 10. 4. o godz. 17.00 do DPŻW na Kościelcu.**CZ. CIESZYN** – Talk show „Zaolzie Potrafi” 11. 4. DK „Strzelnica”. Program towarzyszący od godz. 16.00, oficjalny początek o godz. 17.00. Bilety w cenie 100 kc można zarezerwować pod nr. tel. 777 80 89 33 lub pod adresem: zaolzie.potrafi@gmail.com. Informacje dot. imprezy znajdują się na www.zaolziepotrafi.cz oraz na Facebooku Zaolzie Potrafi.**KARWINA-FRYSZTAT** – MK PZKO zaprasza swoich członków i sympatyków na brygadę, która odbędzie się w sobotę 5. 4. od godz. 8.30 w naszym Domu.**KARWINA-RAJ** – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie 8. 4. o godz. 15.30.**PTM** – Zaprasza na kolejne spotkanie członków i sympatyków PTM, które odbędzie się 11. 4. o godz. 18.00 w Konsulacie Generalnym RP, ul. Břahoslavova 4, Ostrawa. Konsul generalna RP – pani Anna Olszewska zaprasza na: „Wieczór Wielkonocony z jajeczkiem i kulturą”.**PTTS „BŚ”** – Zaprasza na wtorkową wycieczkę na Koziniec, która odbędzie się 8. 4. Trasa: Bystrzyca – Zaolzie – Koziniec – Karpęta minibrowar – Wędrzynia. Odjazd pociągu z Cz. Cieszyna o godz. 7.22 do Bystrzycy. Inf. tel. 558 995 569, 604 879 793, www.ptts-beskidslaski.cz.**UWAGA HKS „ZAOLZIE”!** – W czwartek 10. 4. o godz. 10.00 spotykamy się przed dworcem kolejowym od strony „Piasta”. Celem naszej wycieczki jest Pomnik Ofiar II wojny światowej na Konteszyńcu.**ŻUKÓW DOLNY** – MK PZKO zaprasza na wycieczkę w okolice Bieszczadów 2.-5. 10. W cenie 2350 kc (na osobę) jest: przejazd autokarem w Bieszczady i z powrotem, zakwaterowanie, śniadania i obiadowe kolacje, zwiedzanie Bieszczadów z przewodnikiem z Polski. Zobaczmy Sanok, bieszczadzkie połoniny, jezioro Solińskie, stadniny huculów i inne atrakcje. Koszt podróży dzieci – do konsultacji! Zgłoszenia do 15. 4. z zaliczką 1000 kc od osoby. Informacje u Reni Huppert, tel. 736 436 823, rahuppert@volny.cz. Zakwaterowanie zapewnione w gospodarstwie agroturystycznym Jeleni Skok, www.jeleniskok.pl.

OFERTY

ANTYKI KUPIĘ – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel. 0048 605 255 770.

GL-097

Dnia 6. 4. 2014 minie 10. rocznica zgonu naszej Kochanej

śp. ANNY CHOWAŃCOWEJ

z Karwiny-Frysztatu. Z miłością wspominają najbliżsi. Dziękujemy wszystkim za pamięć oraz chwilę wspomnień. RK-051

Kto w sercu żyje, nigdy nie umiera.

Dnia 7 kwietnia minie 1. rocznica śmierci naszej Kochanej

śp. HELENY SZUŚCIK

z Wędrzyna. Z miłością wspominają i o modlitwę proszą najbliżsi. GL-192

NEKROLOGI

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 2. 4. 2014 zmarła po długiej i ciężkiej chorobie w wieku 87 lat nasza Kochana Mamusia, Teściowa, Babcia, Prababcia, Siostra, Szwagierka i Ciocia

śp. MONIKA STALOWA

zamieszkała w Karwinie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w środę dnia 9. 4. 2014 o godz. 15.00 z kościoła katolickiego w Karwinie-Frysztacie, skąd zostanie przewieziona na cmentarz w Stonawie. W smutku pogrążona rodzina. RK-057

MALOWANIE, prace murarskie, wymiana okien. Tel. 603 854 651. GL-148**MALOWANIE DACHÓW****ETERNITOWYCH**, blaszanych i blacharskich komponentów: 1 warstwa impregnacji, 2 warstwy lakieru, mycie wysokociśnieniową myjką. Cena wg uzgodnienia. Budowa i naprawa kominów. Kontakt: Probosz 734 486 799. GL-187**CZYSZCZENIE STUDNI**, tel. 605 929 616. GL-166**MALOWANIE DACHÓW**, skrobienie, 3 x lakier, 120 kc/m² z farbą. Balicki, 732 383 700, 558 742 469. GL-184

ZAPISY

KARWINA – Dyrekcja Szkoły Podstawowej i Przedszkola w myśl par. 34 Ustawy Szkolnej ogłasza Zapisy do przedszkola na rok szkolny 2014/2015. Odbędą się one we wtorek 15. 4. w godz. 9.00-16.30 w budynku przedszkola. Potrzebne są: akt urodzenia dziecka oraz dowód osobisty jednego z rodziców.

WYSTAWY

CZESKI CIESZYN, KONGRES POLAKÓW, Komeńskiego 4: do 16. 5. wystawa pt. „Z Adamowej dżichty. O życiu i twórczości Adama Wawrośa”. Czynna w dni powszednie 8.00-15.00.**MIEJSKI DOM KULTURY, KARWINA, Sala Mánesa:** do 7. 5. wystawa z okazji 50. rocznicy założenia Miejskiego Domu Kultury. Czynna do 7. 5. w po, śr, pt: w godz. 9.00-15.00; wt, czt: w godz.: 9.00-19.00.**BIBLIOTEKA REGIONALNA Karwina-Frysztat, Rynek Masaryka:** do 29. 4. wystawa Oskara Pawłasa pt. „Pejzaże”. Czynna w godz. otwarcia biblioteki.**TEATR CIESZYŃSKI, CZ. CIESZYN, Ostrawska 67:** do 4. 5. wystawa Lecha Leddeckiego pt. „Nastroje”. Czynna po-pt w godz. 9.00-15.00 po zgłoszeniu w portierni TC.**MIEJSKA BIBLIOTEKA CZ. CIESZYN-SIBICA, Minigaleria „Na Płocie”, ul. Słowacka 1:** do 30. 4. wystawa Brzetysławy Budnik pt. „Poszukiwania”. Czynna w godz. otwarcia biblioteki.**MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 3/14:** do 16. 5. wystawa pt. „Silesia picta – Panoramami miast śląskich i mapy Śląska”; stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Czynne: po-pt: 8.00-16.30.**▲ SALA WYSTAW MUSAION w Hawierzowie, ul. Robotnicza 14:** do 31. 5. wystawa pt. „Ślad – wyjaśni zbrodnię”. Czynna: wt-pt: 8.00-16.30, so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.**▲ SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14:** do 7. 9. wystawa pt. „Garnuszki babu-

Firmy budowlane
SWABUD (cz) i SWAKOŃ (pl)
 Docieplenie elewacji i poddaszy, remont fasad zabytkowych, podbitki (palubki), wymiana okien PCV, remonty mieszkań i domów.
 Przyjmujemy zlecenia na 2014 r. także w systemie dotacji zacieplenie ścian i wymiana okien w ramach nowego programu „Zelená úsporám”
 kontakt:
 kom. cz. 776 218 494, cz. 608 556 915, cz. 774 085 874,
 e-mail: jozefswakon@onet.pl
 Szybka i fachowa realizacja zleceń.
 Cieszyn, Puńcowska 93
 www.swabud.cz

ni”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowska i okolicy”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30.

▲ SALA WYSTAW w Hawierzowie-Żywocicach, Padlých hrdinů 47a: do 20. 6. wystawa pt. „Tragedia Lidic”. Czynna: po-pt: 8.00-16.30.**▲ SALA WYSTAW w Karwinie, Rynek Masaryka:** do 30. 4. wystawa pt. „O nożiřství a damascowské oceli”; stała ekspozycja „Migawki z historii Karwiny”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30, so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.**▲ SALA WYSTAW w Orłowej-Lutyni, Masaryka 958:** do 27. 6. wystawa pt. „Kapliczki, krzyże i męki pańskie”. Czynna wt-pt: 8.00-16.30, so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.

CO ZA OLZĄ

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: Czynne codziennie 9.00-17.00.

Zareklamuj się w

»GŁOSIE LUDU«

Na Twój telefon czeka

BEATA SCHÖNWALD

doradca ds. reklamy

Tel. 775 700 896

Firma ARAGMA s.r.o., ortodoncja MUDr. Agaty Mohammad, ZATRUDNI**asystentkę do gabinetu ortodontycznego****Kwalifikacje:**

Ukończona szkoła średnia zdrowotna, technik dentystyczny, kurs asystentki dentystycznej mile widziany, odpowiedzialność, komunikatywność, zdolności estetyczne, otwartość i przyjazny sposób bycia, znajomość języka polskiego, czeskiego, podstawy języka angielskiego.

Oferujemy:

Stalą pracę w miłym kolektywie, możliwość rozwoju i podnoszenia swoich kwalifikacji.

CV prosimy wysyłać pod adres e-mailowy contact@big-smile.eu do 1. 5. 2014.**Kamieniarstwo WRZOS**
Z SERCA WIELKIE RZECZY

Zapraszamy Was do naszego nowoczesnego zakładu będącego centrum usług kamieniarskich na Ziemi Cieszyńskiej

WYJĄTKOWA OFERTA I PROFESJONALIZM

Przyjeżdżamy także do klienta

Siedziba firmy:**Hażlach, ul. Cieszyńska 20B**

Tel. +48 606 452 479,

+48 338 567 377

www.kamieniarstwo-wrzos.pl**Filia:** Golezów, ul. Grabowa 4

3 km od przejścia granicznego w Górnej Lesznej

HOKEIŚCI TRZYŃCA PROWADZĄ W PÓŁFINALE ZE ZLINEM 2:0

Połowa planu wykonana

– Pierwsza tercja była koszmar. Potem jednak wzięliśmy się w garść – powiedział „Głosowi Ludu” obrońca HC Stalownicy Trzyniec, Marek Trončínský. Mobilizacja w połączeniu z minimalizacją błędów przełożyła się w czwartek na zwycięstwo 5:2. W serii granej do czterech zwycięskich spotkań trzyńczanie prowadzą ze Zlinem 2:0, w środę rozbili bowiem rywala 4:0. W niedzielę półfinały przesuwają się na stadion Ludka Čajki do Zlina. W drugiej półfinałowej rywalizacji po dwóch meczach mamy remis 1:1. Sparta Praga w czwartek wyrównała stan półfinałów z Kometą Brno, wygrywając u siebie 3:0.

W Werk Arenie pierwsza tercja należała w czwartek do Zlina, który już w 1. minucie objął prowadzenie z kija Honejska. Od drugiej tercji powrócił jednak stary dobry Trzyniec z ofensywnym, wirującym hokejem. Stalownicy strzelali też piękne bramki. Drugie trafienie Bonka pretenduje do miana najefektowniejszego gola w playoffs. Kapitan gospodarzy (grający w życiowej formie) minął obrońców, a na linii bramkowej ośmieszył też zlińskiego bramkarza Horčičkę. Kolejne bramki dołączyli Adamský, Trončínský i Hrňa. Dla Zlina trafili Honejský i Köhler. Kluczowa dla losów spotkania była bramka na 4:2

z kija Trončínskiego, który wyrasta na jednego z najlepszych obrońców playoffs. – Chyba ten mój gol ostudził zapędy Zlina. To trudny przeciwnik, który nie rezygnuje tak łatwo. Wciąż mają jakieś pretensje do sędziów, są nieobliczalni – ocenił 26-letni hokeista, który do Trzyńca trafił ze Slovana Bratisława. W czwartek przyglądał się na żywo poczynaniom swojego wnuka dziadek Marka Trončínskiego, który specjalnie przyjechał na mecz ze Słowacji. – Wiedziałem, że tego spotkania nie możemy przegrać – dodał z uśmiechem Trončínský.

Zadowolony z dotychczasowego przebiegu półfinałów jest także

wiceprezydent trzyńckiego klubu, Jan Czudek. – Chłopcy wykazali się hartem ducha i charakterem. Nie spanikowali po pierwszej straconej bramce i dalej grali swoje – powiedział nam Czudek. – Do Zlina zespół pojedzie w dobrej pozycji, ale rywala nie należy zlekceważyć. Zlin zagra na własnym stadionie i zrobi wszystko, żeby zdramatyzować jeszcze serię.

JANUSZ BITTMAR

TRZYŃCIEC - ZLIN 5:2

Tercje: 0:1, 3:1, 2:0. Bramki i asysty: 24. Adamský (Polanský, Orsava), 35. Bonk (Trončínský, Martin Růžička), 39. Bonk (Hrňa, Galvas), 55. Trončínský (Polanský), 57. Hrňa (Rákos, Peterek) – 1. Honejský (Čajánek), 30. Köhler (Leška). Trzyniec: Hrubec – Galvas, Nosek, Linhart, Zíb, Krejčí, Trončínský, Foltýn, Matyáš – Adamský, Polanský, Martin Růžička – Polák, Bonk, Orsava – Matuš, Rákos, Květoň – Hrňa, Peterek, Rufer.

TRZYŃCIEC - ZLIN 4:0

Tercje: 0:0, 4:0, 0:0. Bramki i asysty: 22. Trončínský (Nosek, Martin Růžička), 26. Martin Růžička (Polák, Hrubec), 31. Polák (Bonk, Květoň), 37. Polák (Rákos, Nosek). Trzyniec: Hrubec – Galvas, Nosek, Linhart, Zíb, Krejčí, Trončínský, Foltýn, Matyáš – Adamský, Polanský, Martin Růžička – Polák, Bonk, Orsava – Matuš, Rákos, Květoň – Hrňa, Peterek, Rufer.

Tak strzela trzyńciecki obrońca Daniej Krejčí.

Radek Bonk: Zlin u siebie będzie gryzł taflę

– Jesteśmy dopiero w połowie drogi. Prowadzimy, ale nie można mówić o łatwej przeprawie – powiedział „Głosowi Ludu” kapitan Trzyńca, Radek Bonk. Jego dwie bramki w dużym stopniu zaważyły na czwartkowej wygranej Stalowników ze Zlinem 5:2.

Zaczelicie grać dopiero w drugiej tercji. Podobnie było zresztą dzień wcześniej. Rozumiem, że to chyba nie część planu taktycznego?

Nie wiem, dlaczego znów najlepszy

Radek Bonk

hokej zaprezentowaliśmy w drugiej tercji, wygranej 3:1. W pierwszym meczu było podobnie. Ważne, że prowadzimy w serii 2:0 i niech teraz Zlin się martwi. Faktycznie, nasza gra nabiera rumieńców od drugiej tercji. Najważniejsze, że wygraliśmy oba mecze. Zlin wcale nie powiedział jeszcze ostatniego słowa.

Tvoja druga bramka pretenduje do miana najefektowniejszego trafienia w playoffs.

Tak wyszło. Pod bramką Zlina nie

pozostało mi nic innego, jak kiwnąć też bramkarza. Liczy się jednak każda bramka, nieważne czy ładna albo strzelona w tradycyjny sposób.

Czy prowadzenie 2:0 jest dobrym prognostykiem przed rewanżami w Zlinie?

Jesteśmy dopiero w połowie drogi. Prowadzimy, ale nie można mówić o łatwej przeprawie. Bardzo chcemy zagrać w finale, ale trzeba uważać. Zlin przed własną publicznością będzie gryzł taflę. (jb)

Udany turniej w bowlingu

MK PZKO Czeski Cieszyn-Osiedle w minioną sobotę zorganizowało w Centrum Sportowym Bowling & Squash już szóstą edycję turnieju bowlingowego Kół PZKO obwodu cieszyńskiego, który był zarazem trzecią edycją Memoriału Jasia Cymorka – wybitnego sportowca, działacza PZKO, byłego członka MK PZKO Cz. Cieszyn-Osiedle.

Do turnieju zgłosiły się zespoły reprezentujące MKPZKO: Cz. Cieszyn-Centrum, Kocobędz, Cz. Cieszyn-Sibica, Kocobędz-Ligota, Żuków, Cz. Cieszyn-Mosty. Nie zabrakło też dwóch drużyn gospodarzy – MK PZKO Cz. Cieszyn-Osiedle I i Cz. Cieszyn Osiedle II. W lokalu Centrum Sportowego Bowling & Squash

zjawilo się w sobotnie popołudnie ponad 60 osób, zawodników, kibiców, było sporo młodzieży, dzieci, nie zabrakło całych rodzin. W zawodach walczone o miano najlepszej drużyny w klasyfikacji łącznej, o najlepszy wynik indywidualny w kategorii męskiej, o najlepszy wynik indywidualny w kategorii damskiej, wyróżniona była również najmłodsza zawodniczka i najmłodszy zawodnik. Zawody były prowadzone w iście przyjacielskiej i wręcz rodzinnej atmosferze, walka była jednak bardzo zażarta.

W turnieju w tym roku dominowały zespoły gospodarzy, bowiem pierwsze miejsce z największą liczbą zdobytych punktów zdobyła pierwsza drużyna Koła PZKO Cieszyn-Osiedle, zaś na

drugim miejscu uplasowała się druga drużyna Koła PZKO Cieszyn-Osiedle. Trzecie miejsce przypadło drużynie MK PZKO Kocobędz-Ligota, czwarte miejsce zajęła drużyna Koła PZKO Sibica, a na miejsce piąte została zepchnięta drużyna PZKO Cieszyn-Mosty. Wśród mężczyzn najlepszym okazał się Andrzej Suchanek z drużyny Koła PZKO Sibica, pomiędzy paniami najlepszy wynik uzyskała Gosia Michejda z Koła PZKO Kocobędz Ligota. Najmłodszą zawodniczką okazała się Agnieszka Bittner, a najmłodszym zawodnikiem Sebastian Henner z Koła PZKO Cz. Cieszyn-Centrum. Drobne nagrody i dyplomy wręczył zwycięzcom Prezes Koła PZKO Cz. Cieszyn-Osiedle

Zwycięska drużyna MK PZKO Czeski Cieszyn-Osiedle I.

Józek Gurbiel i żona Jasia Cymorka, Marysia Cymorek. Drużyny, które zostały pokonane, zapowiedziały już srogą odwet w następnej edycji turnieju

ju bowlingowego Kół PZKO obwodu cieszyńskiego, który odbędzie się tradycyjnie w marcu przyszłego roku. PIOTR TWARDZIK